

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Vodní turistika – Zásady bezpečnosti na tekoucí vodě

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jiří Vrba

Vypracoval:

Aleš Foukal

Olomouc, duben 2021

Jméno a příjmení autora: Aleš Foukal

Název závěrečné práce: Vodní turistika – Zásady bezpečnosti na tekoucí vodě

Pracoviště: Katedra aplikovaných pohybových aktivit

Vedoucí: Mgr. Jiří Vrba

Rok obhajoby: 2021

Abstrakt: Bakalářská práce se zabývá vodní turistikou. Rozděluje vodní turistku do složek a píše o její historii. Popisuje detailně základní výzbroj pro všechny typy vodní turistiky a výstroj, která zajišťuje vodákovo bezpečí. Teoretická část se dále zabývá různými doporučeními a legislativou pro bezpečí vodáků na vodních plochách. Charakterizuje vodní prostředí a popisuje jednotlivé obtížnosti řek. V praktické části zkoumá pomocí anketního šetření, zda lidé dodržují předepsané zákony a bezpečnost na tekoucí vodě. Výsledky této ankety poukázaly na nedodržování předpisů a doporučených bezpečnostních pravidel.

Klíčová slova: vodní turistika, bezpečnost, výstroj, výzbroj, legislativa, vodní tok

Souhlasím s půjčováním bakalářské práce v rámci knihovních služeb.

Author s first name and surname: Aleš Foukal

Title of the thesis: Water tourism – Principles of safety on running water

Department: Department of Applied Physical Activities

Supervisor: Mgr. Jiří Vrba

The year of presentation: 2021

Abstract: The bachelor thesis deals with water tourism. He divides the water tourist into folders and writes about its history. It describes in detail the basic equipment for all types of water tourism and facilities ensuring the safety of paddlers. The theoretical part also deals with various recommendations and legislation for the safety of paddlers in water bodies. It characterizes the aquatic environment and describes the individual difficulties of rivers. In the practical part, the survey examines whether people comply with prescribed laws and the safety of running water. The results of this survey showed non-compliance with regulations and recommended safety rules.

Keywords: water tourism, safety, gear, equipment, legislation, watercourse

I agree with the loan of bachelors theses within the library services.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně s odbornou pomocí Mgr. Jiřího Vrby, uvedl jsem všechny použité literární a odborné zdroje a řídil se zásadami vědecké etiky.

V Olomouci dne 30. 4. 2021

.....

Děkuji Mgr. Jiřímu Vrbovi za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod.....	8
2	Přehled poznatků.....	9
2.1	Vodní turistika	9
2.1.1	Historie vodní turistiky ve světě.....	9
2.1.2	Historie vodní turistiky v České republice	10
2.1.3	Tři základní složky vodní turistiky.....	10
2.1.4	Vodní turistiky podle času.....	11
2.1.5	Vodní turistika podle druhů.....	12
2.1.6	Vodní turistika podle forem a disciplín.....	12
2.1.7	Vodácké desatero	16
2.2	Legislativa	17
2.2.1	Zákon č. 114/1995 Sb.....	17
2.2.2	Vyhláška č.67/2015 Sb.....	19
2.2.3	Vyhláška č. 223/1995 Sb.....	20
2.2.4	Zákon 254/2001 Sb.	20
2.2.5	Zákon č. 40/2009 Sb.....	21
2.3	Vliv alkoholu na lidské chování	21
2.3.1	Účinky koncentrace alkoholu v krvi	22
2.4	Vodácká výbava	23
2.4.1	Výzbroj.....	23
2.4.2	Výstroj.....	33
2.5	Bezpečnost a záchrana na divokých vodách.....	42
2.5.1	Zásady bezpečného chování a taktika jízdy	42
2.5.2	Přenášení	43
2.5.3	První pomoc	43
2.5.4	Signalizace	43

2.5.5	Sebezáchrana	44
2.5.6	Záchrana	45
2.5.7	Záchrana lodě	46
2.6	Hodnocení obtížnosti vodních toků	46
2.7	Charakteristika vodního prostředí	49
3	Cíle a úkoly	52
4	Metodologie výzkumu	53
4.1	Charakteristika výzkumného souboru	53
4.2	Výzkumné metodiky a techniky	53
4.3	Realizace výzkumu	54
4.4	Zpracování dat	54
5	Výsledky	56
6	Diskuze	67
7	Závěr	70
8	Souhrn	71
9	Summary	72
10	Referenční seznam	73
10.1	Knižní zdroje:	73
10.2	Internetové zdroje:	74
10.3	Obrázky	77
10.4	Anketní grafy	80
10.5	Tabulky	81
10.6	Přílohy	81

1 Úvod

Sport je pro některé lidi zkrátka neodmyslitelná součást života. Někteří běhají, posilují, hrají basketbal nebo fotbal. Jiní lidé zase provozují vodní turistiku. Vodáctví je hitem posledních let a provozuje jej čím dál více lidí.

Téma „Vodní turistika – zásady bezpečnosti na tekoucí vodě“ jsem si vybral na základě toho, že se již druhým rokem věnuji tomuto krásnému sportu. K vodní turistice jsem se dostal až na Fakultě tělesné kultury v Olomouci, kdy pan Mgr. Jiří Vrba vyučoval předmět: Základy vodního záchranářství. Díky tomu jsem si vodní turistiku oblíbil natolik, že jsem ji začal provozovat. Nepovažuji se za dobrého vodáka, ale postupem času, kdy jsme podnikali s přáteli plavby, jsem si začal všímat nedodržování pravidel na vodě. Tato skutečnost mě přivedla k napsání této bakalářské práce. Chtěl jsem zjistit, zda lidé opravdu nedodržují bezpečnostní nařízení nebo jsem se stal svědkem pouze ojedinělých případů.

V teoretické části se ve třech kapitolách, které se dále rozdělují na podkapitoly, se budu snažit seznámit čtenáře s historií vodáctví, dělením vodácké turistiky, legislativou, výzbrojí, výstrojí a v neposlední řadě charakterizovat obtížnost vodních toků a vodní prostředí.

V praktické části pak ve třech kapitolách, které se dále rozdělují na podkapitoly, se budu snažit seznámit čtenáře s hlavními a dílčími cíli, které jsem si před psaním stanovil. Výzkum bude probíhat na internetu a pomocí přátel, kteří se vodní turistice řady let věnují. Anketa bude zadána pomocí internetové stránky my.surveymonkey.com, která se specializuje na sběr dat pomocí anketních či dotazníkových šetření. Získané informace se nadále budu pokoušet zpracovat, vyhodnotit je a navrhnout nějaké opatření, které by mohli za negativních výsledků pomoci.

Vlivem koronavirové epidemie nemohl výzkum probíhat v terénu za pomoci rozhovorů a přímého sledování vodáků na vodních tocích, zda dodržují bezpečnostní nařízení.

2 Přehled poznatků

2.1 Vodní turistika

Vodní turistika neboli vodáctví je jednou z mnoha podob turistiky. Tato forma turistiky používá pro pohyb z místa na místo různé druhy menších či větších plavidel. Vodní turistika je nedílně spojena s naší kulturou, kdy vodáci pomocí pádlování poznávají činnosti v regionech, stavby, historii, přírodní bohatství nebo nové lidi. Kulturní poznávání země je vedle tělesné kondice a odborných znalostí takřka základní složkou turistiky. Mezi další hlavní složky vodáctví řadíme vlastní pohyb na vodě, zajištění lodí, kempování a vaření. Pobyt v přírodě se považuje za nezbytnou součást vodáckého sportu, protože nám napomáhá k lepšímu a důkladnějšímu poznání přírody a v těžkých podmínkách poznání sama sebe nebo členů kolektivu. Plánování tras je díky dnešní dostupnosti moderní techniky a novinek na internetu mnohem jednodušší nežli za minulých dob, kdy se lidé spoléhali výhradně na tištěné mapy. Na jednu stranu je to dobře, ale na stranu druhou bývá čas a spěch ve vodáctví nepřitelem poznání. Spěch je navíc v rozporu i s bezpečnou plavbou a s regenerací (Soukup et al., 1962; Svoboda, 2007).

Neuman (2000) a Ondráček (2006) se zmiňují i o dalších druzích turistiky jako jsou například: vysoko horská turistika, skialpinismus, lyžařská turistika, pěší turistika, turistika na koních, turistika na plachetnicích či jiné.

2.1.1 Historie vodní turistiky ve světě

Už za dob před naším letopočtem byly v různých zemích využívány nejrůznější menší či větší plavidla, aby lidé mohli překonávat vodní toky a různé typy řek. Malby různých primitivních plavidel byly nalézány po celém světě. Za nejstarší důkaz, který byl dochován do dnešních dní a je považován člun, který byl nalezen v hrobě sumerského krále (Bílý, Novotný & Kráčmar, 2000). V severní Americe, Grónsku a na Sibiři se vyskytoval převážně „man-boat“ neboli kajak. Tyto lodě hrály důležitou roli při místním rybolovu a lovu. Jim vzhledově příbuzná kánoe byly naproti kajakům daleko rozšířenější. Od indiánských kmenů až po ostrovy a poloostrovy v Polynésii byly kánoe různě využívány například k dopravě, válčení, obchodu, atd. (Olympic, 2021).

Olympic (2021) uvádí tyto hlavní rozdíly mezi kajakem a kánoí:

- **Kajak** byl původně vymyšlen pro jednu osobu. Byl navržen tak, aby měl kokpit pro sezení, a aby do něj nenatekla ledová voda. Kajakáři používají pro plavbu dvoulisté pádlo.
- **Kánoe** byla navržena jako otevřená loď pro více lidí. Mohla být až 130 stop dlouhá. Kanoisté v ní převážně klečí a používají pro plavbu jednolisté pádlo.

Začátky vzniku vodní turistiky se vážou k druhé polovině 19. století. Vodní turistika má především význam rekreační, výchovný, sportovní a zdravotní (Louka, 2010).

2.1.2 Historie vodní turistiky v České republice

První zmínky o vodní turistice sahají až do 15. století, kdy si Jan Zachař z Pašíněvsi ze svých cest ve Skandinávii dovezl kajak a začal podnikat turistické výlety na vodních tocích. Druhá polovina 19. století přinesla první náznaky popularizace vodní turistiky u nás. Z této doby jsou zaznamenány zprávy píšící o prohánějících maňascích po Vltavské řece. Postupně tak začínali vznikat vodácké kluby jako například Sokol Pražský nebo veslařské kluby (Kodeš, 1990).

Roku 1876 tehdejší lékárník Ferdinand Zinke z Roudnice zakoupil od anglických překupníků Stevense a Bradlyho kánoe. Byla to první kánoe, která plula po českých vodách (Kodeš, 1990). Jméno Josef Rossler – Ořovský byl muž, který má velký podíl na kanoistice a vodní turistice u nás. Dne 29. 11. 1913 založil Svaz kanoistů Království Českého. Velký význam pro kanoistiku znamenala vytvořená kanoistická federace International Representantschaft für Kanusport (IRK). Na vzniku této federace se podíleli státy Švédska, Dánska, Německa a Rakouska. Federace byla založena 20. 1. 1914 v dánské Kodani. Český svaz se připojil do IRK roku 1925 a patří do pětice zakládajících zemí. IRK vlivem druhé světové války zanikla a roku 1946, tak vznikla nová federace pod názvem: Mezinárodní federace kanoistiky (ICF) (Bílý, Novotný a Kráčmar 2000).

2.1.3 Tři základní složky vodní turistiky

- 1) *Vlastní pohyb ve vodě*
- 2) *Kulturně poznávací složku*
- 3) *Odborně technické dovednosti a znalosti*

2.1.3.1 Vlastní pohyb na vodě

Pohyb na vodě lze chápat, jako tělesnou přípravu. Jedná se tedy o pohybovou aktivitu skrývající dovednosti spojené s návyky, které získáváme vodáckým tréninkem. Pohybový

výkon se odráží od charakteru náročnosti zdolávaného terénu (Bílý, Novotný & Kráčmar, 2000).

2.1.3.2 Kulturně poznávací složky

Zde hovoříme o poznávací činnosti, která je cílená a komplexní. Jde především o poznání oblasti, ve které se nacházíme. Tímto získáváme přehled zeměpisný, ekologický, kulturní i přírodovědný. Kulturně poznávací činnost je doménou především vodní turistiky, která tak odděluje vodní turistiku od všech ostatních aktivit spojené s vodním prostředím (Bílý, Novotný & Kráčmar, 2000).

2.1.3.3 Odborně technické dovednosti

Ať zkušenému či rekreačnímu vodákovi se tyto odborně technické dovednosti budou hodit. Jde o dovednosti typu: postavení stanu, vaření v přírodě, opravení lodě nebo řešení problému ohledně materiálu (Bílý, Novotný & Kráčmar, 2000).

Dále se Bílý, Novotný a Kráčmar (2001) zmiňují o dělení vodní turistiky podle času na krátkodobou a dlouhodobou formu. Svoboda (2007) rozděluje vodáctví na druhy: rekreační, sezonní, organizované, výkonnostní. Poslední jsou formy a disciplíny vodní turistiky a kanoistiky, o kterých píše Výkonný výbor ČSK DV (2017) v platných pravidlech kanoistiky na divokých vodách a Šembera a Naděje (2015) v pravidlech raftových závodů.

2.1.4 Vodní turistiky podle času

2.1.4.1 Krátkodobá forma

Za krátkodobou formu vodní turistiky se považují akce, které svým trváním nepřesahují dobu delší než dva dny. V České republice se využívá např. tání sněhu, vypouštění rybníků čímž se zvýší stav vody na malých vodních tocích a potocích. Jedná se i o sjíždění úseků s vyšším stupněm obtížností, proto vodáci musí mít zajištěnou bezpečnost a případnou pomoc (Bílý, Novotný & Kráčmar, 2001).

2.1.4.2 Dlouhodobá forma

Do této formy zařazujeme především dětské tábory, dovolené, firemní teambuildingy, rodinné dovolené a další. Organizace bývá zpravidla náročnější. Na starost připadá vícero faktů, jako je například strava, ubytování nebo doprava materiálu (Bílý, Novotný & Kráčmar, 2001).

2.1.5 Vodní turistika podle druhů

2.1.5.1 Rekreační vodní turistika

Rekreace na vodních tocích je spojena především s jezery a rybníky. Nejznámější místa pro rekreační vodní turistiku je okolí Vltavy, Berounky Sázavy a dalších vodních toků. U těchto řek se v prázdninovém období sjede tisíce vodáků z celé České republiky, ale i ze zahraničí. Sjíždí se obzvláště delší úseky řek, které se zdolávají pomocí otevřených plavidel s nepromokavými zavazadly a s využitím veřejných tábořišť a kempů. Vodní tok bývá většinou slabý, a tak jeho obtížnost je na nízké úrovni. Nicméně se na něm mohou objevovat zálužnosti ve formě různých splavů, jezů či jiných umělých překážek, které mohou být pro vodáky nebezpečné. Rekrece ve vodní turistice je spíše aktivní odpočinek, proto je výkonnost vodáků obvykle nižší a k překonání těchto toků jim stačí základní záběry. Tento typ vodní turistiky je přístupný všem věkovým kategoriím od začátečníků až po pokročilé (Svoboda, 2007).

2.1.5.2 Sezonní vodní turistika

Na vodních tocích, které jsou dočasně sjízdné, je sezóna zpravidla odstartována v dubnu a trvá do října. Jedná se i o obtížnější terény např. horní toky řek nebo zahraniční řeky. V České republice se převážně jedná o horní toky Otavy, Kamenici či Jizery nebo známější Hamerský potok. V nedalekém Rakousku pak můžeme poukázat na řeky, jako jsou Salza nebo Steyer. Na tyto řeky už je potřeba lepší výkonnostní i technická zdatnost a správné vodácké vybavení (Svoboda, 2007).

2.1.5.3 Výkonnostní vodní turistika

Jedná se o vodácké soutěže a závody. U nás je to například Český pohár, Mistrovství České republiky a spousta jiných menších závodů. Závody a soutěže jsou především jednodenní nebo dvoudenní akce, kdy rychlost řeky odpovídá WWI/WWII u sjezdu a WWII/WWIII u slalomu, sprintu, na umělém kanále. Celý soubor vodáckých oddílů má přes zimu přípravu na bazénech (Svoboda, 2007).

2.1.6 Vodní turistika podle forem a disciplín

2.1.6.1 Rychlostní kanoistika

Rychlostní kanoistika se zpravidla odehrává na dráze s klidnou vodou. Tato disciplína se jezdí na kajacích či kánoích. Mezinárodní závody se jezdí ve čtyřech vzdálenostech od 200, 500, 1000 až po 5000 metrů. Soutěže jezdí jednotlivci i týmy, V této disciplíně může mít plavidlo až čtyři závodníky. Disciplíny se rozdělují do kategorií podle typu lodí, počtu soutěžících v jedné lodi, pohlaví a délce tratě (International canoe federation, 2021).

2.1.6.2 Kanoistika na divoké vodě

Vodní slalom a sjezd

Tratě pro vodní slalom se vytyčují na umělých či na přírodních vodních tocích s různou obtížností. Délka závodní tratě nesmí být menší než 300 metrů a přesahovat vzdálenost 600 metrů (vzdálenost je měřena od startu do cíle střednicí řeky) a musí obsahovat přírodní nebo umělé překážky. Trať obsahuje 20 až 25 branek, které jsou široké od 120 cm do 350 cm. Tyto branky tvoří dvě pruhovaně natřené tyče. Na trati se nalezneme branky zelenobílé, které se projíždí po směru proudu a červenobílé, které se projíždějí proti proudu a kterých musí být na trati minimálně 6. Branky jsou opatřeny číslicemi, které jsou u červenobílých (protivodných) přeškrtnuty. V závodě se hodnotí čas, za který závodník projede vytyčenou trasu a správný způsob projetí branky. Za špatné projetí branky se závodníkovi přičítají trestné vteřiny (body). Sankce postihují i závodníky, kteří se branky dotknou či ji neprojedou nebo úmyslně tyč odhodí. Závodníkovi, který jednu branku projede vícekrát, se vždy započítává ten nejhorší průjezd. Branky se projíždí v předem daném pořadí. Závod probíhá ve dvou jízdách, kdy se výsledky z jednotlivých jízd sčítají. Výsledek závodu je tvořen součtem obou časů spolu s trestnými body v obou kolech. Dosažený závodníkuv čas se převádí na body, ke kterým jsou přičteny i body trestné. Sjezd se hodnotí pouze výsledným časem. Závod probíhá na různých úsecích obtížnosti. Dle pravidel by maximální délka závodu, která lze absolvovat do 30 minut. Soutěž probíhá v jedné jízdě. Závodní trasy jsou vypisovány stejně jako u sjezdu pro K1 muži, ženy a C1 muži, ženy a také pro C2 muži. Na mistrovství světa a republiky se vpisují závody i pro tříčlenná družstva (Bílý, Novotný & Kráčmar, 2000).

2.1.6.3 Rafting

Vodácké plavidlo raft je nafukovací a nejlépe samo-vylévací loď. Raft je vybaven minimálně pěti vzduchovými komorami pro nafukování zajišťující jeho výtlač (Šembera & Naděje, 2015).

Slalom

Délka raftingového slalomu je minimálně 300 a maximálně 700 metrů. Trať by v žádném případě neměla být delší než 1000 metrů. Doba jízdy dle doporučení je 2 až 4 minuty. Závodní trasa je naplánovaná tak, aby se na ní vyskytovali přírodní i umělé překážky. Závodní dráha je vyznačena alespoň 8 brankami, z nichž jsou dvě proti-vodné. Disciplína obsahuje 2 jízdy, z nichž se počítá lepší čas (Šembera & Naděje, 2015).

Sjezd

Délka sjezdové trati se volí taková, aby ji posádky zvládli do 60 minut, kdy se na trati neobjevují bodová místa. Závodní dráha by neměla obsahovat místa, kde by byla posádka nucena opustit raft např. mělčiny nebo nesplavné peřeje. Místa, která mohou být pro posádky nebezpečná (přejezdy jezů, atd.) jsou vyznačena naváděcími brankami. Posádka, která se snaží předjet raft před nimi má vždy přednost. Předjížděná posádka naopak nesmí druhé posádce v tomto plánu nijak bránit (Šembera & Naděje, 2015).

Sprint

Sprint je o délce tratě 300 až 1000 metrů. Jízda dle doporučení je 1-4 minuty. Trať nemůže obsahovat místa jako např. mělčiny nebo nepřehledné peřeje, které se považují za nesjízdné a kde by musela posádka opustit raft. Sprint je disciplína, která obsahuje dvě jízdy v jednom dni. Konečné pořadí se udává součtem výsledných časů obou jízd (Šembera & Naděje, 2015).

H2H

V závodě H2H (Head to Head) proti sobě jezdí dvě lodě a závod se uskutečňuje ve vyřazovacím formátu. Na základě výsledků ze sprintu postupují některé týmy do fáze 2, zatímco ostatní týmy se musí probíjet přes fázi 1. Fáze 1 se skládá z knock – out formát. Jedna jízda v H2H by měla trvat přibližně 1-2 minuty. Konečné pořadí všech ostatních týmů je určeno jejich časem ve srovnání s časem ostatních týmů, které byly vyřazeny ve stejném kole (British Rafting, 2021).

2.1.6.4 Freestylové disciplíny

Squirtboating

Freestylová disciplína, které patří na mistrovství Evropy, světa či na světové poháry. Lodě mívají co nejmenší objem, kajakář se v ní pohybuje na úrovni vodní hladiny. Squirt je vyroben ze sklolaminátu nebo kevlaru a je velmi plochý. Squirtboating vyžaduje pomalé provedení a stabilní polohy (Vala et al., 2013).

Extrémní sjezd

Extrémní sjezd je známý sjížděním náročných vodních toků. Extrémní sjezd se poté dále dělí na volné ježdění a závody v extrémním sjezdu. Tyto závody se pořádají na extrémních tratích, což jsou tratě o obtížnosti WW IV- VI. Závody nemají úplně jasná pravidla, protože je organizátoři sepisují zvláště pro každý závod. Také závod může být uskutečněn formou sjezdu či sprintu, které jsou dány startem a cílem. Start může být buďto skok do vody z nějakého

vyvýšeného místa nebo asistenti drží závodníka a na znamení ho pustí. Cíle mohou být různé. Jeden z cílů je přejet cílovou pomyslnou čáru či druhý cíl může být dotek nějaké tabule nebo značky, která je v závodě připevněna na nějakou skálu či strom atd. (Vala et al., 2013).

Skoky z rampy

Jde o skoky do vody v kajaku z nějaké rampy či jiného vyvýšeného místa. Na rodeových lodích jdou dělat při skoku různé triky. Rampa je různě vysoká i pod jakým úhlem se závodníci rozjíždí, je na každém závodě jiný (Vala et al., 2013).

Slopestyle

Slopestyle v kajaku je obdoba slopestyle na lyžích, které se jezdí na plechových bednách či na zábradlí. Pro slopestyle se využívají spíše dřevěné bedny. Tento druh sportu je nový a neustále se vyvíjí (Vala et al., 2013).

Flatwater Freestyle

Tento typ závodů se spíše bere jako jakýsi trénink či exhibice. Některé vybrané freestylevé věci jde trénovat i na klidné vodě. Flatwater freestyle slouží jako doplněk jiných vodáckých či freestyleových sportů (Vala et al., 2013).

Snowkayaking

Závod probíhá v zimě na sněhu. Závod spočívá v tom, že kajakář jede po vytýčené trase a odráží se přitom pádlem. Někdy se jezdí i kajak cross na sněhu. Na freestyleových lodích se skáčou různé triky, které se podobají trikům, které dělají kajakáři na rampě. (Vala et al., 2013).

Freestyle na mořském kajaku

Závodí se na mořských kajacích, na kterých jdou provádět pouze určité freestylevé prvky. Kajakáři tak vyhledávají místa pro své triky. Nejlepší místa jsou moři, kde voda tvoří playspot nebo na klasických vodních mořských vlnách. Triky mohou být buďto účelové či esteticko-umělecké (Vala et al., 2013).

2.1.6.5 Vodácké rodeo

Jedná se o freestylevou disciplínu, kde jde převážně o akrobacii na vodě. Závodníci předvádí různé kousky např. salta, piruety, otočky, atd. Závod probíhá na jednom místě a to z pravidla ve válci nebo vlně. Porotci u této disciplíny hodnotí závodníkovu rozmanitost a náročnost figur, které předvedl. Rodeo je součástí Mezinárodní kanoistické federace ICF (Česká národní asociace whitewater rodea, 2005).

2.1.6.6 Dragonboating

Dračí loď je ozdobená různými ornamenty např. vytesaná hlava na přídi lodi, trup ozdobený dračími šupinami, pádla představující drápy. Dříve byly lodě využívány k náboženským účelům. Později slavný válečný básník Qu Yuan spáchal na vodě sebevraždu. Na jeho památku lidé začali uspořádat dračí závody. Jedná se o gendrově smíšený týmový sport. Standardní dračí lodě obsahují posádku 8 – 10 lidí spolu s bubeníkem a kormidelníkem. Na tradičních festivalech se návrhy lodí i členů posádek můžou lišit (Brithis dragon boat racing asociation, 2021).

U nás se Český pohár dračích lodí (ČPDL) jezdí v kategoriích

- Dle typů lodí- standart boat – max. 20 pádlujících, small boat – max. 10 pádlujících
- Dle věku- junior nad 15 let do 18 let, premier nad 15 let, veterán nad 50 let
- Dle pohlaví- ženy, open – bez omezení pohlaví, muži (Czech dragon boat asociation, 2017).

2.1.7 Vodácké desatero

Vodácké desatero bylo vydáno Asociací vodní turistiky a sportu, má za úkol sloužit především začínajícím vodákům. Shrnuje základní body, jak zvládnout vodu bezpečně, čemu by se měli vodáci při sjíždění řek vyvarovat a na co by naopak vodáci při sjíždění řek měli dbát. Vlivem podcenění či nedisciplinovaností na vodním toku, zaplatí každý rok životem některý z vodáků. Dodržováním těchto zásad minimalizujeme rizika na vodních tocích a plavba bude více bezpečná (agentura wenku, 2021).

- 1) Než půjdeš na vodu, zjisti si co nejvíce informací o nebezpečných úsecích řek.
- 2) Zdali jsi začátečník, nikdy nejezdí sám.
- 3) Pokud tvé ovládací dovednosti lodě nejsou dostačující, jezdí s někým zkušeným, který tě to naučí.
- 4) Berte si sebou vybavení, které skutečně potřebujete např. (oblečení, které nenasákne, pevné boty, ochranné pomůcky záchranné pomůcky, telefon, doklady).
- 5) Nejezdí za zvýšeného stavu řek. Za zvýšeného stavu může být obtížnost až o dva stupně vyšší.
- 6) Určete si ve vodě první a poslední loď. První loď se nepřejíždí a za poslední nesmí nikdo zůstat. Zdali loď za sebou nevidím, zpomalím či zastavím naopak, když nevidím loď před sebou, zrychlím.
- 7) Existuje vyhláška, která zakazuje jízdu na vodě pod vlivem alkoholických nebo jiných návykových látek.

- 8) Pokud narazíš na jez, zastav a běž si ho prohlédnout. Zdali se ti zdá těžký a nad tvoje síly plavidlo raději přenes.
- 9) Jestliže nastane situace, kterou nebudeš moci vyřešit sám (topení pod jezem) volej čísla 150 nebo 112.
- 10) Když se rozhodneš zachraňovat nebo pomoci člověku v nouzi vždy si to dvakrát rozmysli. Zachraňuj ze břehu. Zdali budeš muset skočit do řeky, tak skoč vždy s jištěním (Raft, 2016).

2.2 Legislativa

V této kapitole si popíšeme některé zákony a vyhlášky týkající se vodního prostředí, ale i každodenního života. Dle mého názoru by se s těmito pravidly měl seznámit každý vodák, než vyjede na vodu. Termíny mezi platností zákona a jeho účinností se nazývá legisvakance.

2.2.1 Zákon č. 114/1995 Sb.

Tento zákon píše o plavbě vnitrozemskými cestami. Tyto cesty se dělí na sledované a nesledované. Velká část využívaných vodáckých cest spadá pod cesty nesledované, ale i na nich platí **vyhláška č.67/2015 Sb.** o pravidlech plavebního provozu (Asociace vodní turistiky a sportu z. s., 2021).

Zákon vešel v platnost 14. 7. 1995 a účinný byl 1. 10. 1995. Zákon dále zpracovává předpisy Evropské unie a zároveň navazuje na přímo použitelné předpisy Evropské unie a upravuje následující:

- Ohraničuje vodní cesty a jejich správu.
- Předpisy plavebního provozu.
- Podmínky pro provozování plavidel a vodní dopravy na vnitrozemských vodních cestách.
- Správní orgány v oblasti plavby. Upravuje jejich působnost a pravomoc (Zákony pro lidi, 2021a).

Tento zákon nahradil jiný zákon a to přesněji zákon č.26/1964 Sb. o vnitrozemské plavbě spolu s jeho doplňujícím zákonem č. 126/1974 Sb. Zrušené byly i některé vyhlášky např. č. 137/1974 Sb, kterou opět doplňovala vyhláška č. 94/1976 Sb. V poslední řadě i nařízení Československé socialistické republiky č. 11/1976 Sb. a mnoho dalších (Zákony pro lidi, 2021a).

Voda nebo alkohol (2021) píše o zákonu č. 114/1995 Sb., který vytýčil hranice proti požití alkoholu na vodě. V zákonu je uvedeno, že žádná osoba, která se podílí na chodu lodi, nesmí být za plavby pod vlivem alkoholických či jiných návykových látek (omamných, psychotropních). Za porušení této legislativy hrozí pokuta ve výši dosahujících až 200 000 Kč nebo v blokovém řízení do výše 5000 Kč, jde-li o plavidlo bez motoru.

Zákony, judikatura a literatura 2021 (2021) nastiňuje změny v **zákonu č.114/1995 Sb.**

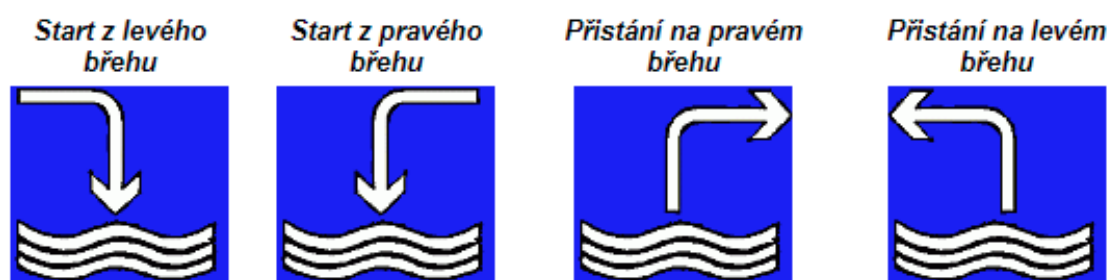
Předpis č.

- **358/1999 Sb.**, k datu 14. 1. 2000 - mění
- **254/2001 Sb.** k datu 1. 1. 2002 – ruší paragraf 49 a 50
- **309/2002 Sb.** k datu 1. 1. 2015 – nic nezměněno, zákon byl zrušen před nabytím
- **320/2002 Sb.** k datu 1. 1. 2003 – mění se paragraf 36 odstavec 2
- **118/2004 Sb.** k datu 1. 5. 2004 – v paragrafu 3 odstavec 4 doplňuje písmeno c) a vkládá paragrafy 3a, 36a, a část VII mění paragrafy 36 a 52 v příloze číslo 2 ruší bod 2
- **Nález ÚS 327/2005 Sb.**, k datu – ruší paragraf 3a
- **186/2006 Sb.**, k datu – v paragrafu 4 vkládá věty, ruší slova v paragrafu 5 odstavce 3 a vkládá odstavec 4
- **342/2006 Sb.**, k datu – vkládá paragraf 48a
- **124/2008 Sb.**, k datu – ruší v paragrafu 25 odstavec 2 písmeno b a paragraf 27
- **309/2008 Sb.**, k datu – mění 35 novelizačních bodů, nová přechodná ustanovení
- **227/2009 Sb.**, k datu – mění paragraf 48a
- **187/2014 Sb.**, k datu – mění 86 novelizačních bodů, nová přechodná ustanovení
- **250/2014 Sb.**, k datu – mění paragraf 38
- **183/2017 Sb.**, k datu – mění ustanovení části IX
- **225/2017 Sb.**, k datu – mění paragrafy 5a spolu s paragrafem 41
- **292/2017 Sb.**, k datu – mění paragrafy 2, 7, 8a, 9, 22, 32c, 48a a přílohu č. 2, na místo to vkládá paragrafy 5b, 36b až 36
- **135/2019 Sb.**, k datu – mění, nová přechodná ustanovení
- **135/2019 Sb.**, k datu – mění paragrafy 43, 44 a 52, vkládá paragraf 32e
- **135/2019 Sb.**, k datu – mění paragraf 48a
- **44/2020 Sb.**, k datu – mění přílohu č. 2

Ptáček, (2006) a Nebezpečné jezy, (2021) se zmiňují i o vodáckém značení, které podléhají právě zákonu č. 114/1995 Sb. Obrázek č. 1, 2 a 3 nám nastíní ty nejdůležitější z nich.

Obrázek 1. Vodácké značky (Ptáček, 2006)

Obrázek 2. Turistické značení ČSN 01 800 25 (Nebezpečné jezy, 2021)

Obrázek 3. Značení na řekách (Nebezpečné jezy, 2021)

2.2.2 Vyhláška č.67/2015 Sb.

Jedná se o vyhlášku, která vešla v platnost dne 15. 4. 2015 a v účinnost dne 1. 5. 2015. V této vyhlášce se projednávají pravidla plavebního provozu.

Základní pojmy:

- Plavidlo s vlastním strojním pohonem s výjimkou plavidel, které používají strojní pohon pouze pro manévrování nebo snadnější vedení při tlačení nebo vedení.
- Stojící plavidlo, které je zakotveno nebo vyvázáno u břehu. Tyto plavidla jsou přímo nebo nepřímo zakotveny či uvázány.
- Plující plavidlo je plavidlo, které není zakotveno, vyvázáno k břehu nebo plavidlo, které není nasedlé
- Nasedlým plavidlem se rozumí takové plavidlo, které se zaseklo na nějaké nerovnosti, dně vody či překážce. Toto plavidlo ztratilo volný pohyb.
- Zastavení plavidla, je stav, kdy plavidlo stojí v souvislosti s břehem. (Ministerstvo dopravy, 2015, Zákony pro lidi, 2021b).

Tomuto vyhlášení předcházelo jiné vyhlášení, a to konkrétně **vyhláška č. 344/1991 Sb.**, která vešla v platnost 27. 8. 1991 a v účinnost 1. 1. 1992. Předpis byl zrušen ke dni 1. 5. 2015 (Zákony pro lidi, 2021c).

2.2.3 Vyhláška č. 223/1995 Sb.

Tato vyhláška píše o způsobilosti plavidel, které provozují činnost na vnitrozemské dopravě. Vyšla v platnosti dne 13. 10. 1995 a téhož dne i roku byla účinná. Tato vyhláška upravuje **zákon č.114/1995 Sb.** (Zákony pro lidi, 2021d).

2.2.4 Zákon 254/2001 Sb.

Tento zákon vyšel v platnosti dne 25. 7. 2001 a je účinný od 1. 1. 2001. Zákon je o vodách a o změnách některých zákonů. Hlavní účel tohoto zákona je udržovat podzemní a povrchové vody, vymezit meze pro využití vodních zdrojů a jejich hospodárnost. Dále pojednává o zlepšení a zachování podzemních i povrchových vod a o vytvoření takových podmínek, aby se předcházelo nežádoucím podmínkám, jako je: sucho, povodně. Dalším účelem tohoto zákona je zajistit pro obyvatele pitnou vodu a zajistit ochranu vodních ekosystémů (Ministerstvo životního prostředí, 2021) (Zákony pro lidi, 2021e).

Zákon dále upravuje vztahy k: povrchovým a podzemním vodám, fyzických osob a právnických osob, které mají v plánu využívat povrchové a podzemní vody (Ministerstvo životního prostředí, 2021).

2.2.5 Zákon č. 40/2009 Sb.

Z tohoto zákona, spadajícího do trestního zákoníku nás budou zajímat: § 148, 150

§148: Ublížení na zdraví z nedbalosti

- Při porušení povinností, které nese jeho zaměstnání, funkce, povolání a vede k ublížení na zdraví jiné osoby, může viník dostat trest odnětí svobody až na jeden rok nebo zákaz činnosti.
- Při porušení zákonů o ochraně životního prostředí, bezpečnosti práce, dopravy nebo hygieny a ublíží nejméně dvěma osobám, může viník dostat trest odnětí svobody až 3 roky (Zákony. Centrum, 2021) (Zákony pro lidi, 2021f).

§150 – Neposkytnutí pomoci

- Při neposkytnutí pomoci osobě, která je v ohrožení života, kritickém porušení zdraví nebo v jiném vážnějším onemocnění, může dostat trest odnětí svobody až po dobu dvou let.
- Při neposkytnutí pomoci osobě, která je v ohrožení života, kritickém porušení zdraví nebo v jiném vážnějším onemocnění, ačkoliv zachraňující osoba je kvůli svému povolání povinna poskytnout takovou pomoc, může tato osoba dostat trest odnětí svobody až po dobu tří let nebo zákazem činnosti.

Jediné, kdy zachraňující může odmítnout podat pomoc zraněné osobě je, když by zachraňující osoba ohrozila svůj vlastní život (Zákony. Centrum, 2021) (Zákony pro lidi, 2021f).

2.3 Vliv alkoholu na lidské chování

Zákaz alkoholu na vodě je stanoven zákonem č. 114/1995 Sb. o vnitrozemské plavbě, který je popsán na str. 16. Zde si popíšeme, jaké má alkohol nežádoucí účinky na lidský organismus.

Alkohol je droga, která se zařazuje do skupiny tzv. tlumivých látek. Nižší dávky alkoholu můžou v osobě vyvolat pocity euforie, ztráty zábran či uvolnění. Nejčastěji má alkohol tlumivý účinek. Tlumí např. nervové centrum, které řídí dýchání a tím způsobuje zástavu dechu. Podle starých rozdělení drog na měkké a tvrdé by alkohol patřil do těch tvrdých (Prev-centrum, Z.Ú., 2017).

Malé množství alkoholu má vliv na soustředění, rychlost reakcí či na koordinaci pohybů. Dále působí na rozhodování a úsudek jedince. Středně těžká podnapilost může mít za následek zvýšenou agresi, ataxie (nesouměrnost pohybů), vrávorání, které může končit i pádem. Těžká podnapilost je stav, kdy dochází k setřelé, dysartrické nebo intoxikované řeči. V tomto stavu nezděrná dochází k jevům, kdy se jedinec pomoci či pokálí. Zvracení je další z jevů, které nastanou. Osoba může zvratky vdechnout (Prev-centrum, Z.Ú., 2017).

Alkohol se podepisuje i na způsobu řízení. Překročení hranice půl promile alkoholu v krvi, má negativní vliv na lidský organismus. Do tzv. „alkoholické pasti“ může spadnout i řidič se zbytkovým alkoholem. Tento jev má za následek omezené vnímání, řidič tak snadno přehlédne situace, které mohou být pro někoho fatální. Řidiče provází také útlum a jeho reakce jsou opožděné (Hašlová, 2019).

2.3.1 Účinky koncentrace alkoholu v krvi

- 0,2 ‰ – Osoba ztrácí úsudek, nastává pocit relaxace, pocítujeme změnu nálady, teplota těla se zvyšuje. Vizualní funkce klesají (rychlé sledování cíle, který se pohybuje, snížená schopnost dělat dvě věci naráz - rozdělené pozornost).
- 0,5‰ – Osoba ztrácí kontrolu nad malými svaly např. zaostřování očí. Zhoršený úsudek, nastává obvykle dobrý pocit, snižuje se ostražitost, uvolnění inhibice – snížená aktivita. Snižuje se schopnost sledovat pohyblivé předměty. Snižuje se koordinace a odezva na nouzové řízení.
- 0,8‰ – Koordinace svalů je na špatné úrovni (rovnováha, řeč, doba reakce, sluch). Těžko se takové osobě odhaduje nebezpečí, má zhoršené rozhodování, sebeovládání, uvažování a paměť. Nastává zhoršená koncentrace, snížená schopnost zpracovat informaci (narušení vnímání).
- 1‰ – Zhoršení reakční doby a kontroly, řeč bývá neupokojivá, která je doprovázena špatnou koordinací a zpomalením myšlení.
- 1,5‰ – Menší svalová kontrola, může dojít ke zvracení, významná ztráta rovnováhy. Zhoršená schopnost zpracovat sluchové nebo vizualní informace.
- 3‰ – Zde nastává těžká opilost. Neschopnost chůze, velmi špatná řeč, poruchy chování a zvýšená schopnost agrese, dochází ke ztrátě kontroly a paměti.
- 4‰ – Zde hovoříme o intoxikaci, která se projevuje pomalým dýcháním.
- 5‰ – V tomto případě hrozí již smrt. Pro část populace je to smrtelná dávka. Velmi často se můžeme setkat i s komatózním stavem (Bezpečnost práce. info, 2020).

2.4 Vodácká výbava

Vodáckou výbavu si můžeme shrnout jako všechny věci, které jsou potřebné pro provozování vodní turistiky. Tyto věci můžeme rozdělit do dvou kategorií a to přímé a nepřímé. Do přímých bereme věci, které jsou nutné pro jízdu na vodě např. (pádlo, loď, atd..). Nepřímé věci jsou nedílnou složkou, neboť nám zaručují např. (dopravu lodě na místo, vodácké oblečení, atd..) (Štemprok, 1983).

Naše rozhodnutí kterou výstroj a výzbroj použijeme pro plavbu, může ovlivnit řada faktorů:

- Roční období, které sebou nese i rozdílné teplotní podmínky.
- Náročnost sjížděného vodního toku.
- Jak dlouhý výlet na vodu plánujeme, zda se jedná o denní nebo více denní záležitost.
- Jaký způsob plavení a jaké plavidlo pro danou plavbu použijeme (Štemprok, 1983).

2.4.1 Výzbroj

Pod pojmem výzbroj se skrývá vše podstatné, co potřebujeme k vodní turistice. Do výzbroje tak můžeme zařadit plavidlo spolu s jeho příslušenstvím, pádla, bezpečnostní potřeby atd.. (Štemprok, 1983).

Vodácké lodě

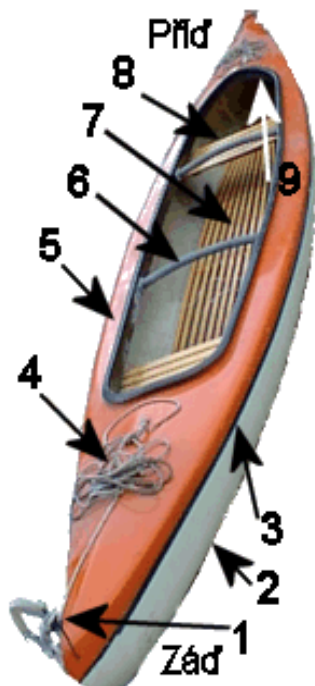
Za vodácké plavidlo se považuje loď, která nepřesáhne délku 20 metrů. Není stavěna a používána k vlečení, vedení nebo tlačení v bočně svázané sestavě jiných než malých plavidel, k přepravě více nežli dvanácti osob a která není transportní lodí. Hmotnost spolu s povoleným zatížením nesmí přesáhnout 1000kg (Bezpečné cesty, 2021).

Kánoe

Obrázek 4. popisuje jednotlivé díly kánoe

- 1) Oko nebo madlo, sloužící k uchopení či přenášení lodě. Jedná se o smyčku z provazu, která je na obou koncích lodě opatřená bužírkou.
- 2) Kýl sloužící výztuha na zpevnění dna lodi.
- 3) Pravý a levý bok neboli bort lodě.
- 4) Koňadru můžeme přivázat na oba konce lodě a slouží například pro uvázání nebo přetahování lodě.
- 5) Límec, který je na obrázku vyznačen černě. Slouží k přetáhnutí špricky.

- 6) Šprajc je lodní vymežovací tyč, která zpevňuje její boky. Můžeme si na ni uvázat např. bagáž.
- 7) Dlážka na dně lodi.
- 8) Sedačka
- 9) Vzduchová komora, kterou je dobré zajistit obyčejnými nafukovacími balony proti potopení (Raft, 2001).

Obrázek 4. Kánoe (Raft, 2001).

Kánoe si můžeme rozdělit do několika druhů a to: otevřené, zavřené, moderní kánoe určené pro slalom, nafukovačky, OC1 a OC2 (Libor Příkryl, 2010)

Otevřené kánoe

Otevřené kánoe jsou menší a lehčí, to jim umožňuje být na vodě rychlé a obratné a dobře udržují náklony. Dřívější lodě jako vertexka nebo vydra jsou obnovovány loděmi tvořené převážně z laminátu a plastu, které svou vizáží vycházejí převážně ze slalomových lodí. Tento styl lodí zaručuje docela vysokou úroveň jízdy. Největším problémem na divoké vodě je poměrně lehké nabrání vody do vnitřku lodi, které se dá pomocí velké špricky zabránit. Plavidlo by se mělo před jízdou zabezpečit pomocí nafukovacích balonů na koncích lodě, aby se plavidlo nepotopilo (Libor Příkryl, 2010).

Obrázek 5. Bojka proti potopení kánoe (Půjčovna lodě, 2021)

Obrázek 6. Otevřená kánoe TUKAN Maku (Vodácký ráj, 2021)

Uzavřené kánoe

Uzavřené kánoe jsou rychlé, dobře ovladatelné a rozdíl mezi nimi a otevřenými je, že místo jedné velké špricky je zavřena dvěma malými. Každý člen má tak svoji špricku, která na něm při případném cvaknutí zůstane a nebude viset někde na lodi nebo v řece. Uzavřená kánoe je také díky své konstrukci pevnější. Je vyztužena pomocí polystyrenu nebo šprajcy. Turistická jízda na těchto typech lodí byla oblíbená hlavně před 15 až 25 lety. Dnes tyto typy pomalu mizí skrze svou nepohodlnost při klečení a pomalému otáčení. Ambiciózní vodáci raději sahají po tzv. close –cockpit slalomkách, které mají díry blíže k sobě (Libor Přikryl, 2010).

Obrázek 7. METUJE, (Putomayo/Ivíčata, 2021)

Moderní kánoe pro slalom

Slalomy se dříve jezdili na otevřených i na zavřených kánoích. Kánoe pro slalom jsou rozdílné v tom, že posádka sedí uprostřed lodi. Tento typ lodě vznikl kvůli snazšímu projetí mezi slalomovými brankami. Mezi hlavní výhody těchto typů lodí řadíme lepší komunikaci posádky, lepší točivost lodě, točit plavidlo s velkou částí (většinou příďí lodě) nad vodní hladinou. Mezi negativa řadíme poškození tenkých částí lodě. Modernější lodě jsou vyrobeny z vláken uhlíku a aramidu, které jsou velmi lehké, ale velmi špatně se opravují (Libor Přikryl, 2010).

Obrázek 8. Moderní kánoe pro slalom (Libor Přikryl, 2010)

Nafukovací kánoe

Popularitu objevují i nafukovací kánoe, které díky své konstrukci zajišťují lehký transport a velkou bezpečnost. U nafukovacích kánoí je to tak největší výhoda, protože při sbalení jsou o desetinásobnou velikost svého objemu menší než pevné lodě. Na českých řekách, které mají

menší proud a nejsou moc vodnaté, je jejich využití diskutabilní. Negativní je jejich jízdni vlastnost, malá odolnost a životnost. (Fakulta tělesných studií Masarykovy univerzity, 2021).

Obrázek 9. Nafukovací kánoe Gumotex Palava 400 (Topsport, 2021)

OC1 a OC2

OC – outrigger canoe je kánoe, která je synonymem havajské kultury. Zpočátku tyto lodě byly navrženy pro převoz havajských obyvatel z místa na místo. Dnes slouží lidem výhradně pro zábavu nebo soutěžení. Definice nám říká, že OC je plavidlo, které má k sobě připevněné podpěrné plováky (Mull, 2016).

Obrázek 10. Tahitian style outrigger canoe (sk.pinterest, 2021)

Pádla pro kanoistiku

Kanoistická pádla se skládají ze tří částí. První z nich hruška (horní hlavice) poté dřívko (žerdě) a v poslední řadě z listu. Materiál pro výrobu pádla je různorodý, často se i používá kombinace druhů různého materiálu. Materiál rozhoduje i o konečné ceně pádla či jeho odolnosti. V místech, kde uchopujeme pádlo, nabízí některé dražší varianty i měkkou hmotu

pro lepší uchycení pádla. Za optimální délku pádla se považuje taková délka, která začíná u země a končí u ramen či brady (Fakulta tělesných studií Masarykovy univerzity, 2021).

Obrázek 11. Pádlo kanoe (mirago,2021)

Kajak

Klidná voda

Sit on the top

Tento typ kajaků nemá uzavřený kokpit, takže je velice lehké nastoupit i vystoupit. Mají na vodě dobrou stabilitu, které nahrává i fakt, že jsou obvykle širší než ostatní kajaky. Je velmi oblíben u rybářů, kteří v něm uskladňují svoji výbavu a je jim i hned po ruce. Jejich velká nevýhoda je, když nebude vodák opatrný, prakticky se nevyhne namočení. Kontakt s vodou může být příjemný v teplém počasí nikoliv však za chladných dní (American kayaking association, 2018).

Obrázek 12. Robson Kailua, tandemový sit on the top s dostatkem úložného priestoru v špeciálnej rybájskej úprave (Kajaky, 2021)

Rekreační kajak

Rekreační kajaky mají velký otvor, který mohou například rodiny využít pro převoz dítěte. Na rozdíl od sit on the top má tento typ kajaku uzavřený kokpit. Délkou nepřesahují deseti stop, spíše se vyrábí ještě menší. Jejich délka napomáhá k lepší manipulaci a přepravě. Nevýhoda, kterou můžou někteří vodáci brát díky její velikosti je pomalá rychlost (American kayaking association, 2018).

Obrázek 13. Plastový rekreační kajak SF-100 (Obchodiště, 2021)

Turistické kajaky

Jsou delší než rekreační kajaky obvykle více než dvanáct stop. Jsou úzké a mají menší kokpity. Turistické kajaky jsou velmi drahé, svou cenu však nahrazují svoji rychlostí. Jejich nevýhoda je převážně v uskladňování a transportu z místa na místo. Typické jsou pro dlouhé cesty na rozsáhlých vodních plochách, proto jsou nevhodné pro rodinné odpolední výlety u jezera (American kayaking association, 2018).

Obrázek 14. Kajak rtm mezzo (Vodácký – obchod, 2021)

Šlapací kajaky

Skvělý typ kajaku pro vodáky, kteří mají problémy se zády či rameny, protože při zatahování lodi na břeh potřebujete paže používat jen jednou. Tak přesunete sílu na svaly s pomalými svalovými vlákny, které vydrží delší svalovou kontrakci než rychlé svalové vlákna. Vyrábí se dva typy. První typ má obyčejná šlapadla s vrtulí pod lodí a jízda na něm připomíná jízdu na kole. Druhý typ má pod lodí ploutve jako ryba (American kayaking association, 2018).

Obrázek 15. Šlapací kajak PedalCraft (Kayax, 2021)

Nafukovací kajaky

Nafukovací kajak je robustní, stabilní i odolný vůči nežádoucím okolním vlivům. Mezi jeho další výhody určitě patří malá váha, skladovatelnost. Mezi jeho nevýhody patří vysoká cena, která odpovídá kupovanému kajaku. Tento typ kajaků je vhodný pro začátečníky a rodiny (Elson, 2018).

Obrázek 16. Nafukovací kajak gumotex twist I (Nejlevnější sport, 2021)

Divoká voda

Whitewater kajak

Svoji délkou se pohybují od 4 do 10 stop. Jsou speciálně navrženy, aby se rychle a obratně pohybovaly po tekoucí vodě. Obvyklý materiál pro výrobu těchto lodí je lisovaný plast. Kajaky whitewater se dále rozdělují na dva typy lodí: plavební lodě (playboats) a potokové lodě (creekboats) (McCloy, 2021).

Playboats

Playboats neboli plavební loď je nejkratší kajak na divokou vodu. Loďe mají nabraný luk a tupou zád' což jim umožňuje lepší manévrování. Rychlost, kterou tyto loďe naberou se dále při sjíždění peřejích, využijí pro provádění technických triků např. vodní rodeo. Jsou odolné vůči poškození, ale díky jejich designu bývají nestabilní a na otevřené vodě jsou pomalé (McCloy, 2021).

Obrázek 17. Pyranha loki connect river (Water element, 2019)

Creekboats

Tyto loďe jsou díky svojí délce využívány u vedení na úzkých maloobjemových vodních cestách. Mezi její přednosti patří stabilita a více účelnost. I když jsou tyto loďe více účelové, jejich stavba není dělaná na dlouhé cesty. Nemají úložný prostor (McCloy, 2021).

Obrázek 18. Kajak Lettmann Granate L Creek (Vodácký – obchod, 2021)

Nafukovací kajaky na divokou vodu

Nafukovací kajaky se vyrábí tak, aby se přes něj mohla přetáhnout šprickadeka. Takhle přichystaný kajak se může po převrácení dostat zpět do původní polohy pomocí eskymáckého obratu (Turek, 2017). American kayaking association (2018) se zmiňují o výhodách, která tento typ kajaku může nabídnout. Především se jedná o jeho dobrou stabilitu a skladnost výstroje.

Obrázek 19. Nafukovací kajak gumotex k1n (Nejlevnější sport, 2021)

Páidla pro kajakářství

Páidlo pro kajakáře je tvořeno z žerdi, která má na obou svých koncích list. Těmto typům pádel se též říká dvoulisté, jejichž osy jsou přetočeny o 75-90°. Pro správné využití záběrové síly je důležité, aby páidlo bylo dostatečně pružné a pevné. V místech, kde se páidlo chytá, by měla být žerď oválná. Tato oválnost vodákům napomáhá k lepší ovladatelnosti lisu při záběrech. Délka kajakářských pádel se liší podle jejich účelu. Pro divokou vodu bývá o 15 až 20 centimetrů delší než výška postavy. Pro vodní turistiku bývá delší o 30 až 40 centimetrů než postava (Fakulta tělesných studií Masarykovy univerzity, 2021).

Obrázek 20. Páidlo tnp 608.0 jago light (Vodácký – obchod, 2021)

Rafty

Rafty jsou nafukovací sportovní plavidla, která jsou vyrobena pro větší počty osob. Kapacita těchto druhů plavidel je od 4 do 12 osob uvnitř lodi. Využívají se, jak v extrémních podmínkách, tak i v podmínkách komerčních. Z velké části se rafty, ovládají převážně pomocí delších kanoistických pádel, ojediněle vesel anebo přídavného motoru. Největší nároky ohledně bezpečnosti jsou kladeny právě na rafty. V jiných zemích, kde je pro extrémní rafting využití, jsou bezpečnostní nařízení týkající se prodeje a provozování raftingu velmi přísná. Rafty bývají vyráběny s otevřenou nebo uzavřenou záďí. Rafty s otevřenou záďí byly navrženy, aby z nich mohla voda odtékat pryč z lodi. Tento typ lodí se využívá převážně u malé obtížnosti vodních toků. Lodě s uzavřenou záďí mají samovylévací dno, které dobře odvádí vodu pryč z lodi

(Fakulta tělesných studií Masarykovy univerzity, 2021). Dle Ptáčka (2006) tyto rafty nazýváme asymetrické (obr. 21.) a symetrické (obr. 22.).

Obrázek 21. Raft Colorado pro 4 osoby (Půjčovna – lodí, 2021)

Obrázek 22. Raft pulsar 420 n (E-čluny, 2012)

2.4.2 Výstroj

Na jakoukoliv vodáckou výpravu by si měl vodák zajistit dostatečnou výbavu ať již charakteru osobního nebo záchranného, aby minimalizoval rizika spojená s plavbou. Vodácké vybavení se velmi odráží na řece, kterou chce vodák sjíždět a zda se jedná o jednodenní či vícedenní akci. Takové vybavení rozdělujeme do dvou kategorií:

- Ochranné prostředky – Všechno potřebné co zvyšuje bezpečí vodáka.
- Záchranné prostředky – Všechno potřebné pro záchranu sebe či ostatních (Ptáček, 2006).

Výstroj je naopak to co si na sebe můžeme obléknout a to nejen na přímé plavbě, ale počítáme i rezervní oblečení (Štemprok, 1983).

2.4.2.1 Ochranné prostředky

Ochranné prostředky jsou v první řadě určeny k minimalizaci jakéhokoliv rizika. Vlastní ochrana u vodáků patří mezi nejčastěji podceňované věci. Kvalitní vodácké vybavení i bez, jakýkoliv znalostí o záchraně či sebezáchraně napomáhá k vyřešení mnoha krizových situací. Bez těchto prostředků ani nelze kvalitně a jistě provozovat záchranu sebe či druhých osob. Při výběru ochranných prostředků je důležité, aby měli výraznou barvu pro lepší postřehnutí při krizové situaci (Ptáček, 2006).

Oblek

Oblek je nedílnou součástí vodáckého vybavení, kdy má ochránit naše tělo před chladem. Mezi jeho další přednosti patří například ochrana před úrazy nebo zvyšující pozitivní vztlak při plavání ve vodě. Využitelnost má především v jarních měsících nebo na místech, kde voda má nízké teplotní stupně. Obleky se vyrábí v těchto variantách: suchý, mokrý a polosuchý, jako kombinace suchého a mokrého obleku. Suchý oblek byl navržen, aby nepropouštěl vodu a vodák si tak mohl vzít pod oblek preferovanou vrstvu oblečení. Mokrý oblek neboli neopren působí na tělo jako izolační složka, která minimalizuje ztráty tepla z povrchu těla. Velmi důležité je, aby oblek byl přiléhavý na tělo. Pokud tomu tak není, nemůže se využít jeho celý potenciál. Typ obleku se liší i podle počasí, kdy v létě vodáci využívají neoprenové kraťasy a v zimě naopak neoprenové kombinézy (Ptáček, 2006).

Zleva - Obrázek 23. Suchý oblek Agama (Agama, 2021)

Zprava - Obrázek 24. ZZCO Dlouhý neopren (Light in the box, 2021)

Ochrana chodidel

U obuvi, se kterou chceme sjíždět nějakou řeku, je důležité, aby zakrývala kotníky. Tento typ obuvi chrání chodidla před úrazy, ale především před stržením boty ve vodním proudu. Žabky a podobné typy bot jsou zcela nevhodné. Teplotní komfort pro nohy je velmi důležitý, proto se využívá neoprenových ponožek nebo bot. Pokud vodák zvolí kombinaci neoprenových bot a neoprenových kalhot je důležité, aby měl nohavice kalhot přetažené přes boty. Pokud to neudělá, hrozí při větším proudu stažení bot z nohou. Pro rekreační vodáky, kteří nechtějí na nohou neoprenové doplňky, postačí plátěné tenisky (Ptáček, 2006).

Obrázek 25. Neoprenové ponožky Agama Beach (Agama, 2021)

Ochrana rukou

Pro předejití úrazů a oděrek na ruku se používají neoprenové nebo kožené rukavice. Rukavice nám přináší výhody u práce s lanem či jako ochrana před chladným počasím. Neoprenové rukavice ochranu před nízkými teplotami nezaručují, protože jsou navrženy, aby uživateli zůstal cit v prstech. Pro lepší uchopení pádla se obvykle využívají rukavice prstové (Ptáček, 2006).

Obrázek 26. Slinx neoprenové rukavice (Light in the box, 2021)

Prádlo

Je vhodné používat oblečení vyrobené z materiálu, který nenasákne. Prádlo by mělo být dostatečně elastické, příjemné na nošení, které odvádí tělesnou vlhkost. Při sjíždění řek je dobré mít i náhradní oblečení, do kterého se dle potřeb je možné převléknout. Delším nošením mokrého nebo vlhkého oblečení si vodák zadělává na prochladnutí (Ptáček, 2006).

Ochrana horní části těla

Velice důležitá je také ochrana horní části těla ve formě vodácké bundy, která patří nad prádlo a chrání tělo před kontaktem s vodou a zabraňuje též tepelným šokům. Naopak dodává teplotní pohodu v chladných podmínkách. Bunda slouží jako ochrana před různým odřením. Vyrábí se suché a polosuché, kdy vodácká bunda vyrobená z prodyšného materiálu umožňuje dobře odvádět tělesnou vlhkost (Ptáček, 2006).

Obrázek 27. Vodácká bunda Palm vector (Mall, 2021)

Ochranná přilba

Helma patří mezi základní vodácké vybavení. Slouží pro ochranu hlavy a je vhodné ji nosit i na vodních tocích, které mají nižší stupeň obtížnosti. Helma by měla splňovat řadu funkcí jako je např.: ochrana temene hlavy, spánku i zátylku, neměla by bránit rozhledu, měla by pevně držet na hlavě, pohodlnost při nošení, měla by být průvzdušná, měla by být lehká a přitom pevná, neměla by bránit ve slyšitelnosti a v odtékání vody pryč z helmy a v poslední řadě by měla být dobře viditelná pro ostatní (Ptáček, 2006).

Obrázek 28. WW vodácká helma, (Hiko Sport, s. r. o., 2021)

Vesta

Vestu by měl nosit každý neplavec či menší dítě, který se rozhodne pro jízdu na vodních tocích. Automaticky by se měla nosit od rychlosti řeky WWI. Známe dva druhy vest, přičemž pro vodáky spadají do kategorie při vědomí. Při vědomí znamená, že vesta má pouze pomoci, ale nezachrání vodákovi život. Stejně jako helma, tak i vesta by měla splňovat nějaké podmínky, jako např. vesta by měla být vyrobena z materiálu, který je nenasakující a zajistí určitou nosnost, dobře rozložený výtlak, měla by mít dobré uzpůsobení na tělo, izolační i tepelné vlastnosti, dobře tlumit nárazy a v poslední řadě by měla mít výraznou barvu. Každá vesta podléhá nějakým normám, které definují jejich vlastnosti či vztlak (nosnost). Plaváčka nadnáší vztlaková síla, která se vyjadřuje v Newtonech (N). Další důležitou součástí vesty je její hrudní popruh, který je označován jako sdružený bezpečnostní popruh. Jde o popruh, jenž je obdařena rychle-rozepínací samosvornou sponou vyrobenou z plastu a kovovou destičkou. Slouží pro záchranu především tedy pro upoutání, ale také musí mít bezpečné vlastnosti kombinované s rychlým odepínáním (Ptáček, 2006).

Obrázek 29. Plovací vesta x – treme pro (Hiko Sport s. r. o., 2021)

2.4.2.2 Záchranné prostředky

Mezi záchranné prostředky řadíme cokoliv, co jde využít při záchraně. Jedná se i o předměty, které se povalují kousek od vodních toků např. klacek nebo záchranné pomůcky, které byly sebou vzaty vědomě. Vodák by měl umět s těmito pomůckami pracovat na „nečisto“, protože v krizových situacích není na náhodné pokusy či trénink čas. Záchranné pomůcky se dále dělí na osobní (házečí pytlík, atd.) a kolektivní (lana, atd.). Do záchranných prostředků počítáme i kladky a náhradní materiál (Ptáček, 2006).

Nůž

Pro vodáka je nůž velice důležitý, který mu usnadňuje práci týkající se vyproštění osoby z vlasců, lan, rostlin atd. Při raftingu, kdy raft tlačí na plováčka na nějaký druh překážky může nůž sloužit k propíchnutí válce. Tímto manévrem zmenší vodák plochu člunu, který plaváčka tiskne k překážce. Nůž, má splňovat určité parametry např. vodák ho má mít umístěný na dosah obou ruč tak, aby jeho vytažení z pouzdra bylo provedeno co v nejkratším čase, velikost čepel nemusí být nijak velká (Ptáček, 2006).

Obrázek 30. Nůž agama rescue, (Nejlevnější sport, 2021)

Házecí pytlík

Záchranná pomůcka osobního charakteru, která je dlouhá 10 až 25 metrů s průměrem lana 8 až 10 milimetrů. Lano je smotáno ve váčku, který je nepromokavý a výrazné barvy. Dno pytlíku lano vyvádí ven, kde je zakončeno okem, na kterém se nachází bužírka pro lepší úchop. Horní část „házečky“ je uzavíratelná a slouží pro eliminaci vypadnutí lana ven z pytlíku. Házecí pytlík slouží pro záchranu tonoucího, který je stále při vědomí. Tuto záchrannou pomůcku by měl mít každý vodák, který se rozhodne jet na tekoucí vodu (Ptáček, 2006).

Obrázek 31. K – Gear házecí pytlík, (Kylie sport studio, 2021)

Píšťalka

Slouží jako pomůcka pro upozornění, která nahrazuje lidský hlas. Její umístění by mělo být na vestě, kde je zajištěná proti ztrátě pomocí provázku (Ptáček, 2006).

Obrázek 32. Vodácká píšťalka HIKO (Kajakář shop, 2021)

Karabiny

Karabiny lze použít při zajištění lodí nebo materiálu, ale jsou i nedílnou součástí pro záchranu. Vodák by měl být vybaven dvěma, až třemi karabinami čímž jedna z nich musí mít zámek. Doporučované jsou karabiny oválného tvaru s co největším možným rozevřením (Ptáček, 2006).

Obrázek 33. Climbing technology Kayak vodácká karabina (Pro výškaře, 2021)

Smyčky

Délka dvou smyček okolo 1,5 až 2 metrů s průměrem 5 až 7 milimetrů spolu s dutou plochou smyčkou, která je dlouhá okolo 3 metrů. Tyto věci patří do nedílné součásti výbavy každého vodáka. Poslouží jako lano pro transport raněného či jako improvizovaný sedací úvazek pro sebe-zajištění (Ptáček, 2006).

Obrázek 34. Nekonečná zvedací smyčka (Lanex eshop, 2021)

Mobilní telefon

Mobil v dnešní době je téměř nepostradatelná záležitost. Slouží pro přivolání odborné pomoci zraněnému (Ptáček, 2006).

Lékárnička

Lékárnička slouží pro okamžitou první pomoc. Patří mezi základní vybavení vodáků. Díky dobře vybavené lékárnice může osoba zajistit krvácení, popáleniny či další nežádoucí zranění. Lékárnička by se měla během jízdy na vodě naházet ve vodotěsném vaku zpravidla v lodi, která jede ve skupině poslední. Lékárničky dále rozdělujeme na pohotovostní a středisková.

G1) Pohotovostní – Používá se zejména při první pomoci na vodáckých túrách. Když nastane zranění pohotovostní lékárnice, má stabilizovat zraněného do příjezdu sanitky.

G2) Středisková (pro 50 osob) – Nenahrazuje odbornou lékařskou péči, ale její obsah postačí ke zvládnutí drobných zdravotních problémů jako je průjem, puchýře, bodnutí hmyzem atd. (Ptáček, 2006).

Obrázek 35. Cestovní lékárnice Penguin (Zelená zebra, 2021)

Lano

Lana pro vodácké účely rozdělujeme do tří druhů: polyamidová horolezecká, pracovní a speleologická. Tyto kategorie lan jsou složena ze dvou částí: jádro a oplet. Na českém trhu

můžete narazit i na lana, které díky lehkému materiálu jsou plovoucí. Tento typ lan se většinou využívá do házeček či na jiné záchranné pomocné práce. Na vlastní záchranu jsou doporučeny spíše lana pracovní či horolezecká. Všechny lana postupem času dojdou k opotřebenosti a ke snížení jejich pevnosti. Lana, které mají porušenou opletku, by měl uživatel okamžitě vyloučit. Nesvědčí jim vlhkost či namočení do vody, kdy ztrácejí až 30 procent pevnosti. To stejné platí i o uzlech, které lanu ubírají 30 procent pevnosti. Pokud chce vodák, aby lano vydrželo co nejdéle, musí o něj i správně pečovat např. sušit lano ve stínu a ne na přímém slunci (Ptáček, 2006).

Obrázek 36. Tendon lano Ambition 10. 0 (Works afety, 2021)

2.5 Bezpečnost a záchrana na divokých vodách

V předešlé kapitole jsme si popsali vodácké vybavení (výzbroj a výstroj). Vodácké vybavení též slouží jako prevence před krizovými situacemi. V této kapitole se soustředíme spíše na bezpečnost a záchranu na vodních tocích.

2.5.1 Zásady bezpečného chování a taktika jízdy

Velký vliv na bezpečnost vodáka při sjíždění řek a na pobytu v přírodním terénu má taktika jízdy. Mezi důležité elementy, které slouží pro bezpečný pobyt na WW terénu, jsou:

- Vodák by měl být všestranně a důkladně připraven.
- Vybavení by mělo být v perfektním a udržovaném stavu, které by nemělo být poškozené.
- Vodák by měl disponovat znalostí o signalizaci v hlučném terénu.
- Pokud vodáci jezdí v partě, měli by se znát a vědět čeho jsou schopni a tím nepřeceňovat své síly.
- Znalost terénu

- Házecí pytlík mít vždy u sebe, i za pouhého prozkoumání terénu. Člen skupiny může během obhlídky např. uklouznout a spadnout do vody.
- Zajistit materiál před uplavením či poškození.
- Tempo plavby přizpůsobit nejslabšímu či nejméně zkušenému členovi posádky.
- Skupina by se měla držet u sebe. Dodržování pravidel o první lodi, která se nesmí předjet a za poslední lodí nikdo nezůstává.
- Kontrola nebezpečných a neznámých míst.
- Opakovaná a nacvičená záchrana.
- Pokud loď najede na překážku, která nelze z nějakého důvodu objet, z lodi se po uvážení v klidu vyleze.
- Velmi důležité je položení otázky: „Dokáží sjížděný úsek i proplavat a zachránit se nebo mě alespoň dokáží zachránit kamarádi?“ (Kajakar, 2011).

2.5.2 Přenášení

Přenášení sebou může nést určité rizika a je potenciálně nebezpečné. U vodních toků často bývá, nepříznivý povrh, který může být kluzký či špatně průchodný terén. Břeh může také skrývat různé zvířata např. hady, kteří mohou být nebezpeční svým uštknutím. U přenášení většinou vzniká nejvíce úrazů (Kajakar, 2011).

2.5.3 První pomoc

Nejen vodák, ale i každá osoba by měla znát základy první pomoc. Vodáci by měli být dále vybaveni lékárníčkou (viz. str. 38 – 39). Doporučení pro resuscitaci je 30:2, tedy 30x stlačení hrudníku a následné dva vdechy u mladistvých a dospělých osob. U dětí do jednoho roku (batolat) je doporučené resuscitaci začít 5x umělé dechy a následně poté pokračovat stejně jako u dospělých 30:2. Resuscitace by měla být prováděna na tvrdé a rovné podložce (Ptáček, 2006).

2.5.4 Signalizace

Velmi důležitá při sjíždění řek je signalizace. Voda bývá hlučným místem a tak křik nám v tomto případě moc nepomůže, navíc ani do přírody nepatří. U hlasové komunikace může dojít k přeslechnutí či špatnému porozumění co po mě ten druhý žádá. Pro komunikaci na vodě je proto dobrá píšťalka, která upozorní na hrozící nebezpečí nebo na ostatní jevy co se dějí. Dále se využívá signalizace pomocí rukou či pádel. V tomto typu komunikace je velice důležité, aby příjemce nějakým domluveným gestem dal odesílateli najevo, že ji rozumí. Měli by se domlouvat takové signály, které nejsou moc těžké na provedení a ani na zapamatování. Velmi

důležité je také, aby jich bylo co nejméně a nemohli se nějakým způsobem zaměnit (Ptáček, 2006).

2.5.5 Sebezáchrana

Sebezáchrana je stav, kdy se plaváček snaží pomocí svých sil zachránit v co možná nejkratším možném čase, aniž by utrpěl újmu na zdraví či na majetku. V krizových situacích nelze vždy spoléhat na pomoc ostatních, někteří záchranu druhého ani neumí. V takových situacích je důležité zachovat chladnou hlavu, zhodnotit si situaci, ve které jsem se ocitl a následně ji rychle, ale kvalitně vyhodnotit. Pro sebezáchranu je nutné umět plavat. Odborníci, kteří se zajímají o plavecké sporty, se shodují na tom, že plavec je ten, kdo soustavně uplave jedním plaveckým stylem alespoň 200 metrů a vydrží 15 sekund pod vodou. Plaveckých způsobů pro sebezáchranu je několik:

- **Pasivní (defensivní) plavání** – Tento způsob plavání zajišťuje plaváčkovi relativní bezpečí na tekoucí vodě. Základ pro tento styl plavání je poloha vleže na zádech s mírně pokrčenýma nohama, které směřují s tekoucím proudem. Důležité je mít hýždě a nohy co nejvýše, aby nedošlo k zachycení nebo ke zranění u dna toku. Nohy též slouží, jako nárazníky, když se přiblížíme k překážce, můžeme se pomocí nohou od ní odrazit. Ruce jsou mírně roztažené podél těla, což zaručí lepší stabilitu těla a korigují směr plavby. Brada je přitisknuta co nejbližší k prsům, to se dělá především k tomu, aby se co nejvíce zamezilo nárazům do temene hlavy a také, abychom věděli, kam nás proud unáší a podle toho mohli včas zareagovat. Nohy, tak kryjí tělo před nárazy, tělo leží na hladině a ruce slouží jako kormidlo pro změnu směru. Směr jízdy se dá kormidlovat částečně i nohama. Velmi důležité pravidlo pro plavání v rychle tekoucí vodě je – Nikdy se v ní nestavět (Ptáček, 2006).
- **Aktivní (agresivní) plavání** – Plavecká technika, která umožní plaváčkovi dostat se tam, kam potřebuje. Jde o přetočení na břicho a využitý plavecký styl (kraul nebo prsa). Kraul slouží pro překonání kratší vzdálenosti k potřebnému místu, prsa naopak pro překonání delší vzdálenosti k potřebnému místu. Vyberte si vratný proud, který je pro vás nejbližší a do kterého vás tekoucí proud pustí. K překonání kratší vzdálenosti do vratného proudu kraulem je bezpečnější a méně náročné než se dostat ke vzdálenějším místům. Aktivní způsob plavání nám znemožňuje dokonale předvídat věci a tak se snižuje naše schopnost rozpoznat překážky a hrozící nebezpečí, proto je dobré ho používat jen omezeně a to

především, když se plaváček blíží k nebezpečnému místu, které by nevyřešilo pasivní plavání (Ptáček, 2006).

- **Valivý způsob plavání** – Jde o tzv. sudy ve vodě, kdy se plaváček pomocí plaveckého stylu kraul, znak neustále otáčí a dochází tak k valivému způsobu (Ptáček, 2006).
- **Plavání přes stupeň** – V případě, kdy se plaváček blíží k stupni a je nevyhnutelné, že do něj musí vplavat, udělá to, ale změní pasivní styl plavání do tzv. speciální polohy, která má chránit měkké části těla. Nohy se přitáhnou k tělu a rukama je obejmeme. Vznikne tzv. klubíčko, které zmenšuje riziko nebezpečného zaklínění nohou. Pokud by plaváček zůstal v pasivní poloze, mohou se nohy zaklínit o překážku pod vodní hladinou a vznikla by velmi nepříjemná a nebezpečná situace (Ptáček, 2006).

2.5.6 Záchrana

Za nejlepší způsob, jak pomoci druhé osobě je záchrana s házečkou, která by měla být součástí vodáckého vybavení každého vodáka. V případě chybějící házečky, můžeme využít předměty jako: větev, lano, záchranný kruh, atd. Tento typ zachraňování lze využít jen v případě, že plaváček není v bezvědomí a je schopen spolupráce. Pokud tomu tak není a zachraňovaný je skutečně v bezvědomí nebo není schopen spolupracovat, je nutné, aby zachránce vešel za ním do vody. Zda se zachránce rozmyslí, že pro něj skočí do vody, měl by být určitě zajištěný pomocí házečky nebo lana za bezpečnostní popruh, který se nachází na vestě. Způsob zapnutí lana musí být pevný, ale zároveň by měl být lehce odepínatelný. Rychlé a pohodlné upoutání splňuje tzv. „hopšňůra“, což je pružné lano, které se dokáže vlivem zátěže natáhnout až do dvojnásobné původní délky. Tento typ lana se využívá při záchraně materiálu nebo při připravené záchraně. Pokud je zachránce nucený skočit do vody, vždy se snaží, aby nedošlo ke ztracení kontaktu se zachraňovaným. Tím se docílí tzv. skokem do neznámé vody, kdy zachránce skočí nohama napřed a naplacato. Zachránce musí zachraňovaného správně uchopit a dát ho do polohy na zádech. Zachránce se touto polohou dostane za záda zachraňovaného, čímž mu umožní nadnesení a snazší dýchání. Zda má tonoucí vestu, chytne je oběma rukama za ramínka. Tento způsob uchopení je dobré praktikovat, pokud je zachraňovaný připoutaný k lanu a ze břehu ho může někdo přitáhnout. Pokud se však zachránce rozhodne jít do vody bez lana, je pro něj lepší uchopit zachraňovaného jednou rukou. Tímto bude mít stále jednu ruku volnou, kterou může využít k plavání. Při záchraně se využívá i loď,

jejíž zád' nebo přídě je zachraňovanému podstrkována a slouží jako plovák. Na tento způsob záchranu musí zachraňovaný být schopen spolupracovat (Fiala, 2010).

2.5.7 Záchrana lodě

Plaváček se vždy snaží plavat za lodí a mít ji chycenou za špici, která je výše po proudu. Po převrácení lodě s vícíkem pasažérů platí to samé, vyručkují podél lodi k vrchní špici. Plave za lodí podle zásad plavání v tekoucí vodě. Loď se snaží mít před sebou, protože když bude plavat před ní, může se stát, že ho loď namáčkne na překážku. Loď pouští pouze v případě nebezpečí, které by nějakým způsobem mohlo ohrozit jeho život. Je velmi důležité udržet po převrácení pádlo, které je velmi potřebné pro další plavbu. Pustit jej může pouze v případě, zda by se někde zaseklo a jeho vytažení by ohrožovalo jeho život. Jednou rukou tedy drží pádlo a druhou drží špici lodě. Plaváček se snaží orientovat a následně si vybrat prostor (nejlépe se zpětným proudem), kde odhodí pádlo. Pádlo se zde bude nějakou chvíli točit, to stačí plaváčkovi, aby využil volné ruky a snažil se dostat na břeh. Pádlo si poté vezme či mu ho vezmou jeho přátelé. Pokud je blízko břeh, je dobré pádlo odhodit přímo tam. Až se dostane s lodí ke břehu, je důležité mít na paměti, že loď nebude otáčet a nechá ji dnem vzhůru. Vzduch uzavřený v lodi ji pomáhá nadnášet. Podélnou osu lodi nasměruje tak, aby byla rovnoběžná s proudnicí. Nikdy ji nesmí nechat kolmo na proud (Ptáček, 2006).

V následujících krocích si popíšeme co dělat po „cvaknutí“ v tekoucí vodě. Snažíme se stále držet pádlo tak, aby nám nikam neuplavalo. Zachovat klidnou hlavu, vyplavat nad hladinu vody a zorientovat se v prostoru. Zvolit vhodnou polohu, nejlépe vleže na zádech, ve které i zůstaneme a za žádnou cenu se nebudeme snažit si ve vodě stoupnout. Zda se dá chytit materiál, uděláme to, přednější je záchrana osob. Pro plavání využít aktivní nebo pasivní způsob plavání. Zdali nás zachraňují druzí, snažíme se s nimi spolupracovat. Po dosažení břehu, zkontrolovat zdravotní stav zachraňovaného či zachraňovaných. Pokud je vše v pořádku, můžeme připravit vybavení na pokračování plavby nebo jej nachystat na uschování (vylít vodu z lodí, kontrola materiálu, atd..) (Fiala, 2010).

2.6 Hodnocení obtížnosti vodních toků

Klasifikace vodních toků slouží k určení náročnosti řek. Velmi důležitým prvkem pro zachování bezpečnosti osobní či skupinové je nepřecenit síly a přizpůsobit jízdu na takových vodních tocích, které při jízdě neohrozí můj či jiný život. U nás se rozmohlo tzv. alpské

hodnocení řek. Dříve se klasifikace dělila na ZWA což byly stojaté vody, přehrady atd. Druhé značení ZWB udávalo slabě tekoucí vodu a v poslední řadě ZWC mírně proudící vodu (Raft, 2021). Ptáček (2006) v tabulce 1. hodnotí stupně obtížnosti vodních toků, které známe dnes.

Tabulka 1. Hodnocení stupňů obtížnosti vodních toků

Stupně obtížnosti	Charakter toku	Nároky na vodáka a jeho vybavení	Příklad úseku
ZW	Klidný mírně proudící tok bez překážek a přejejí.	Základní znalost ovládání lodě, loď zajištěna proti potopení, děti a neplavci vesty.	Berounka při průtoku 10 m/s v Plzni.
WW I	Lehký tok s občasnými přejeji.	Znalost ovládání lodě, loď zajištěna proti potopení, vhodné vesty a helmy, znalost sebezáchrany.	Lužnice z Tábora do Dobronic při průtoku 10 m/s. v Bechyni.
WW II	Řeka s přejeji a vlnami, dobře čitelné a viditelné, úzké toky rychlejším proudem a občasnými návaly proudu na břeh a s možností překážek dobře viditelných.	Dobrá znalost ovládání lodí, umění rychle zastavit, trénovanost a zkušenosti vhodné, loď zajištěné proti potopení, vhodné uzavřené nebo samovylévací lodě, vesta a helma, znalost sebezáchrany, doporučená znalost záchrany jiných.	Sázava z Krhanic při průtoku 15 m/s v Nespekách.

WW III	Těžký tok s nepravidelnými vlnami a občasným válcem, někdy zablokované, nečekané překážky, u úzkých toků nepřehledná místa s peřejemi v meandrech s náhlými překážkami.	Velmi dobrá znalost ovládní lodě a taktiky jízdy na rychlé a divoké vodě, uzavřené lodě nebo rafty, znalost sebezáchrany a záchrany jiných, vesta, helma, neopren, záchranné vybavení, je možná jízda bez prohlížení celého úseku.	Labe od přehrady po kukačku při průtoku 20 m/s.
WW IV	Velmi těžký tok s velkými peřejemi, válce, silná rozhraní, návaly vody zablokované s úzkými průjezdy a stupni dtto. WWIII, velmi dobré znalosti záchrany, psychická odolnost a trénovanost, rychlá rozhodnutí, úsek předem prohlédnout	Dtto. WWII, velmi dobré znalosti záchrany, psychická odolnost a trénovanost, rychlá rozhodnutí, úsek předem prohlédnout.	Kamenice z Plavů do Navarova při průtoku 10 m/s.
WW V	Extrémně těžký tok, velmi zablokované a nepřehledné, neustále peřeje s málo místy na zastavení, vysoké	Velmi rychlá rozhodnutí pod psychickým tlakem, velká zkušenost, velmi dobře sešrané skupinky s praxí	Jizera z Mýta při průtoku nad 40 m/s v Jablonci.

	kaskády a stupně, rychlý proud.	v záchraně a velmi dobrým vybavení.	
WW VI	Hranice sjízdnosti, kdy tok může být sjízdný v kombinaci s vhodným stavem vody a dalšími podmínkami.	Dtto. WWV	Vydra za velké vody.

(Zdroj: Ptáček, 2006)

2.7 Charakteristika vodního prostředí

- 1) **Vodní tok** – Povrchové vody, pro které je charakteristický pohyb v korytu. Je samo napájecí či ho napájí nějaký jiný vodní útvar. Tvoří jej i vody z úseků, které přechodně tečou pod zemským povrchem nebo vody ze slepých ramen (Povodí Moravy, 2021).
- 2) **Zablokovaný vodní tok** – Koryto, ve kterém se nachází skalní bloky ve formě kamenů, příčných překážek atd. (Ptáček, 2006).
- 3) **Povodí** – Území odkud povrchový odtok za pomoci vodních toků odtéká do jiných vodních útvarů či se vznikne soutok s jiným vodním tokem (Ministerstvo vnitra České republiky, 2021).
- 4) **Trasy vodních toků** – Vytvořeny tektonickou činností či erozivních aktivit ledovců jedná se především o řeky, potoky a bystřiny (Ptáček, 2006).
- 5) **Umělé vodní toky** – Vodní toky dělíme na stálé, krasové, občasné, ponorné a podzemní. Říční soustavu tvoří 3 řády: 1. řád vlévají se do moře, 2. řád vytváří přítoky řádu prvního. Labe, Vltava jsou toky spadající do 1. řádu (Ptáček, 2006).
- 6) **Hlavní tok** – Vodní tok 1. řádu (Ptáček, 2006).
- 7) **Říční síť** – Hydrologické struktury v uvažovaném okolí (Ptáček, 2006).
- 8) **Rozvodí** – Jedná se o hranici nacházející se mezi dvěma povodími. (Ptáček, 2006).
- 9) **Příčný průřez** – Plocha řezu, který vede kolmo na směr prodění. Je ohraničený dnem, hladinou vodního toku a břehy (Ptáček, 2006).
- 10) **Průtočný profil** – Značí místo, kde voda odtéká na ploše příčného průřezu (Ptáček, 2006).
- 11) **Délka toku** – Jedná se vzdálenost od pramenu k ústí (Ptáček, 2006).
- 12) **Říční kilometráž** – Udává se v kilometrech a jde o vzdálenost mezi libovolně určeným místem na řece k ústí (Ptáček, 2006).

- 13) Spád toku** – Diference mezi nadmořskými výšky na začátku a na konci konkrétního vodního úseku. Spád toku se udává v promile.
- Rozdělení spádu toku:
- Horní: Dochází k vymílání, úzké a prudké koryto se stálým dnem.
 - Střední: Nízký spád a širší koryto s vyskytujícími občasnými meandry.
 - Dolní: Malý spád a široké koryto s nánosovým působením (Ptáček, 2006).
- 14) Proudnice** – Izotacha coby nejrychlejšího proudu vodního toku. Objevuje se těsně pod hladinou, a bývají v ní největší vlny. Jedná se většinou i o nejhlubší místa (Ptáček, 2006).
- 15) Vodopád** – Vzniká pomocí vody, která se převalí přes nějakou terénní vyvýšeninu, která musí být minimálně 2 metry vysoká. Nejdůležitější u vodopádu je, aby vytvářel pro vodu svislý pohyb dolů (Ptáček, 2006).
- 16) Kaskáda** – Nízké rozrušené vodopády, které tvoří systém (Ptáček, 2006).
- 17) Katastr** – Koryto, které je u přechodu mezi peřejemi a kaskádou. Značíme takto balvanitý úsek, podobný kaskádě (není tak výrazný) (Ptáček, 2006).
- 18) Slap** – Úsek řeky, kde se objevují balvany a skalní bloky zalité vodou (Ptáček, 2006).
- 19) Peřeje** – Neobjevuje se zde žádný stupňovitý charakter, jen značný spád. Silné proudy na dně řeky spojené s jejími nerovnostmi vytvářejí nepravidelné či pravidelné vlny (Ptáček, 2006).
- 20) Vratné proudy (vracáky)** – Nalezneme je na místech, kde se pomocí překážky voda velmi zrychlí. Do vracáků stéká část vody z hlavního proudu, která je navracena zpět za překážkou (Ptáček, 2006).
- 21) Viry** – Je vyvolán náhlými změnami proudu. Vir má kruhovitý útvar (Ptáček, 2006).
- 22) Sifony** – Proud, který se dostane otvory pod vodní hladinou např. podzemní jeskyně (Ptáček, 2006).
- 23) „Karfiol, bublák květák“** – Objevuje se na vodních tocích, kde přitéká velké množství vody, která naráží na kameny u dna. Dalším přitékáním nové vody se síla vody na dně zvyšuje, až dojde k úplnému překonání tíhy horní vrstvy a voda vyvře nad hladinu (Ptáček, 2006).
- 24) Vodní válec** – Tvoří se za místy jako je jez či jiná vodní překážka. Zde voda přepadává a ztrácí svou energii. Rotace vody ve válci je tedy horizontální a je rovnoběžná s danou překážkou (Ptáček, 2006).
- 25) Vývarová linie** - U vodního válce, je to hranice mezi vracející a odtékající vodou (Ptáček, 2006).

26) Jez – Slouží pro zadržování vody k energii nebo pro podporu u splavnosti vodního toku. Voda, která se pod jezem nahromadí, slouží jako zásobárna vody a bývá sváděna k elektrárně pomocí náhonu (Nebezpečné jezy, 2021).

3 Cíle a úkoly

1) Hlavní cíl:

- Ověřit dodržování bezpečnostních zásad na vodě.

2) Dílčí cíle:

- Zjistit, jestli si vodáci uvědomují důležitost bezpečnostního vybavení, pomůcek a jestli je používají.
- Ověřit, zda vodáci při plavbě požívají alkohol.

4 Metodologie výzkumu

Zjišťování výsledků se mělo odehrávat přímo v terénu za pomoci řízeného rozhovoru a přímého pozorování vodáků na vodních tocích. Tento typ výzkumu, ale nemohl být vlivem koronavirových bezpečnostních opatření uskutečněn.

K zjištění výsledků o dodržování bezpečnostních pravidel na tekoucí vodě tak musela být využita anketa vlastního sestavení (Příloha 1).

Anketa byla vytvořena z 10 uzavřených otázek, z nichž 4 otázky byly konstruovány na jednu odpověď, 5 otázek konstruovaných na více odpovědí a 1 konstruována na seřazení od nejdůležitější položky po tu nejméně důležitou. Respondenti vyplňovali tuto anketu přes internetovou stránku my.survio.com. Anketa byla vložena do facebookových skupin: vodáci (uzavřená skupina), OCHO forever (uzavřená skupina). Dále anketa byla rozeslána e-mailem respondentům, u kterých vím, že se vodní turistice věnují. Z důvodu zachování kvality anketních odpovědí byly vyřazeny odpovědi od respondentů s čísly: 44, 40, 30, 26. Důvod jejich vyřazení spočíval v otázkách 3 a 4, kde uvedli, že se vodní turistice nevěnují.

4.1 Charakteristika výzkumného souboru

Ankety na téma: Vodní turistika, se zúčastnilo přesně 119 respondentů, z nichž 18 ji nevyplnilo celou. Jak již bylo uvedeno výše, byli 4 respondenti vyřazení. Výsledné informace jsou tedy sestaveny z odpovědí od 97 respondentů. Výsledky anket jsou ukázány v grafech.

4.2 Výzkumné metodiky a techniky

Pro moji bakalářskou práci jsem se vlivem proti pandemickým opatřením rozhodl pro nestandardizovanou anketu vlastní tvorby. Anketa byla vytvořena, pro zjištění kolik dotázaných vodáků dodržuje bezpečnost na tekoucí vodě. Anketa byla vytvořena ve snaze udržet kvalitativní odpovědi, ačkoli na 100% nemohu tvrdit, že v anketě nikdo nelhal. Proto tento výzkum značím pod kvantitativní výzkum. „Kvantitativním výzkumem nelze vlastně zjistit nic více než to, co jsme kvalitativně předem věděli, ale o čem jsme pouze nevěděli, jak je to v populaci rozloženo, distribuováno“ (Galtung, cit. podle Petrusek, 1993, s. 120). Na základě zmíněných informací kvůli udržení kvality odpovědí byli odebráni respondenti, kteří v otázce č. 3 zaškrtnuli odpověď: nevěnuji a v otázce č. 4 zaškrtnuli odpověď: nejezdím na vodu. Tímto způsobem narostla kvalitativní odpovědi ankety.

Vodní turistice se věnuji jen krátký čas, ale i za takovou dobu si všímám nedostatků ve vybavení lidí, které potkávám na řece. Nevybavenost lidí může velmi ohrozit jejich životy či životy ostatních. Touto anketou jsem chtěl zjistit, jak vodáci dodržují bezpečnostní pravidla a doporučení pro svou plavbu. Další informace, které jsem se chtěl dozvědět byly ohledně bezpečnosti na vodě a zda vodáci znají zákony a zákazu pití alkoholu na vodě.

Největší vnímaná slabina v anketě, která díky protiepidemickým nařízením mohla nastat, je dle mého názoru pravost tvrzení, které respondenti zaznačili. Anketa, jak už bylo řečeno, byla zaslána do uzavřených skupin o vodáctví a lidem, kteří se vodní turistikou zabývají, tímto směrem jsem se pokusil o zamezení ankety, aby se dostala k širší veřejnosti lidí.

4.3 Realizace výzkumu

Anketní výzkum byl realizován v dubnu roku 2021. Pro anketní tvorbu byl využit internetový portál SURVIO, který zajistil elektronické anketní šetření především pro občany, kteří se vodní turistikou zabývají. Anketa před zveřejněním byla prodiskutována s vedoucím mé bakalářské práce a známými, kteří vodní turistiku provozují řadu let. Diskuze o anketních otázkách vedla k mnoha sporům o tom, zdali je anketa dobře formulována a zda ji respondenti pochopí. Po pečlivých rozhovorech s vedoucím práce jsme došli dle nás k nejlepší variantě, která byla zveřejněna jako finální verze.

Anketa s názvem: Vodácká turistika, byla uvedena i zpracována v anonymním režimu. Respondenti znali mé jméno, i že výsledky z ankety využiji pro bakalářskou práci. Důvody mého pátrání po informacích bylo utajené, aby bylo zamezeno případným nepravdivým vyplněním anket. Anketa, jak už bylo zmíněno, je sestavena z 10 uzavřených otázek, z nichž 4 otázky mají ve výběru pouze jednu odpověď 5 otázek ve výběru několika odpovědí a 1 otázku na seřazení od nejdůležitějšího po nejméně důležité. Z celkových 119 respondentů 18 anketu nedokončilo, následně byli 4 vyřazeni a 97 z nich bylo uznáno. Zpracovalo se tedy 81,5% což beru jako pozitivní, ne však výborné. Anketa respondentům v průměru zabrala 2 – 8 minut. Délka vyplňování se dle anketních výsledků odrážela především na věkové kategorii, v níž se respondent nacházel.

4.4 Zpracování dat

Pro vytvoření zkušební ankety byl využit program MS Word, který mi napomáhal dělat rychlé a přehledné změny v anketě. Následná finální verze byla přepsána do programu survio,

kde se podařil zhotovit, konečný akt. Postupně v bakalářské práci uvádím výsledky u jednotlivých otázek, pozastavuji se nad nimi a snažím se je vyhodnotit.

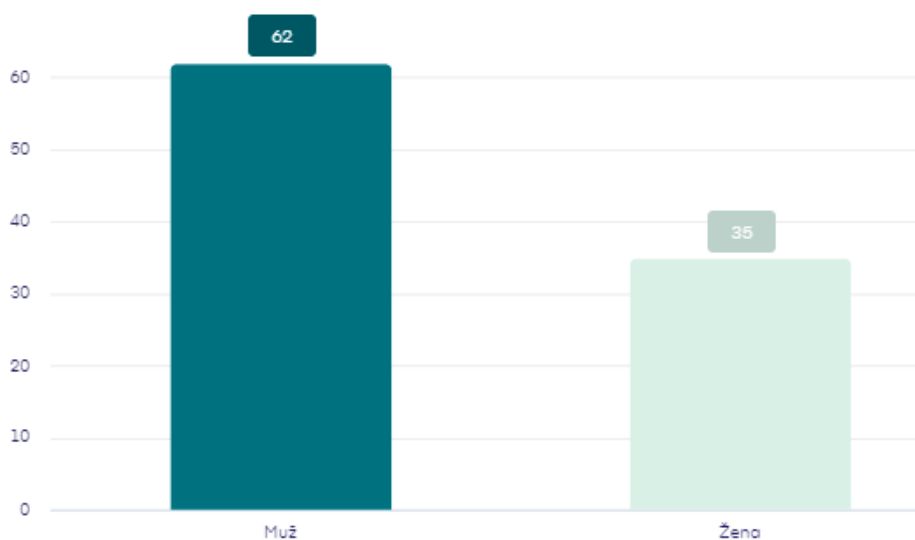
U každé jednotlivé otázky nalezneme její znění, vyjádření k daným výsledkům a přehledný graf pro lepší orientaci. Grafy jsou sestaveny tak, aby ukazovali výsledky sestupně. Výsledky jsou vyjádřeny jak v absolutních, tak v procentuálních hodnotách. Kontrolována byla každá odpověď zvlášť, zda nedošlo k chybě internetové stránky survia. Kontrola proběhla v pořádku a bylo zjištěno 0 chyb.

5 Výsledky

V otázkách (č. 5, č. 7, č. 8) se vyskytují pojmy: mladší a starší osoby. Mladší osoby byli zvoleni respondenti do 45 let, starší osoby 46 let a výš.

Otázka č. 1 – Jakého jste pohlaví

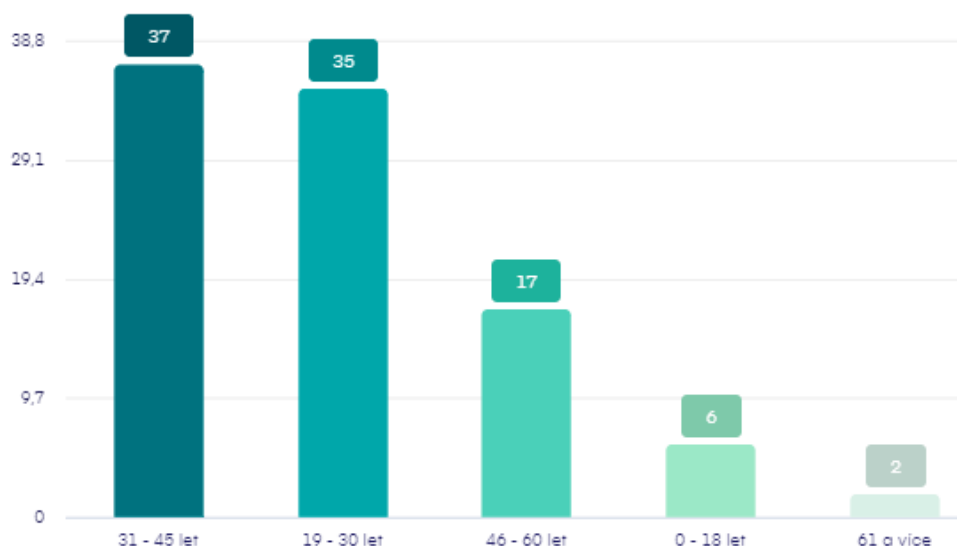
Na grafu je znázorněno mužské a ženské zastoupení. Mužů se vyplňování ankety zúčastnilo 62 tedy 63,9%. Žen bylo značně méně a to 36,1%. Převahu mužských respondentů bych nepřisuzoval o nezájem žen o vodní turistiku, ale vybraným skupinám, kde byly ankety zveřejněny. Tyto skupiny tvoří převážně muži. Taktéž mnou zaslané ankety byly převážně poslány mužským respondentům z toho důvodu, že neznám tolik žen provozujících vodní turistiku. Tato otázka dále napomáhá pro lepší vyhodnocení otázek – č. 5, č. 7 a č. 8.

Obrázek 37. Pohlaví respondentů (2021)

Otázka č. 2 – Jaký je váš věk?

Ankety se zúčastnili respondenti ze všech věkových kategorií ať ve větším či menším počtu. Největší počet osob vyplňující dotazník byla věková kategorie od 31 - 45let a to přesně 38,1% ze všech dotázaných respondentů. Na druhém místě byla věková kategorie 19 – 30 let, přesněji 36,1% z 97 respondentů. Následně věkové kategorie 46 – 60 let (17,5%), 0 – 18 let (6,2%) a 61 let a více (2,1%). Tato otázka dále napomáhá pro lepší vyhodnocení otázek – č. 5, č. 7 a č. 8.

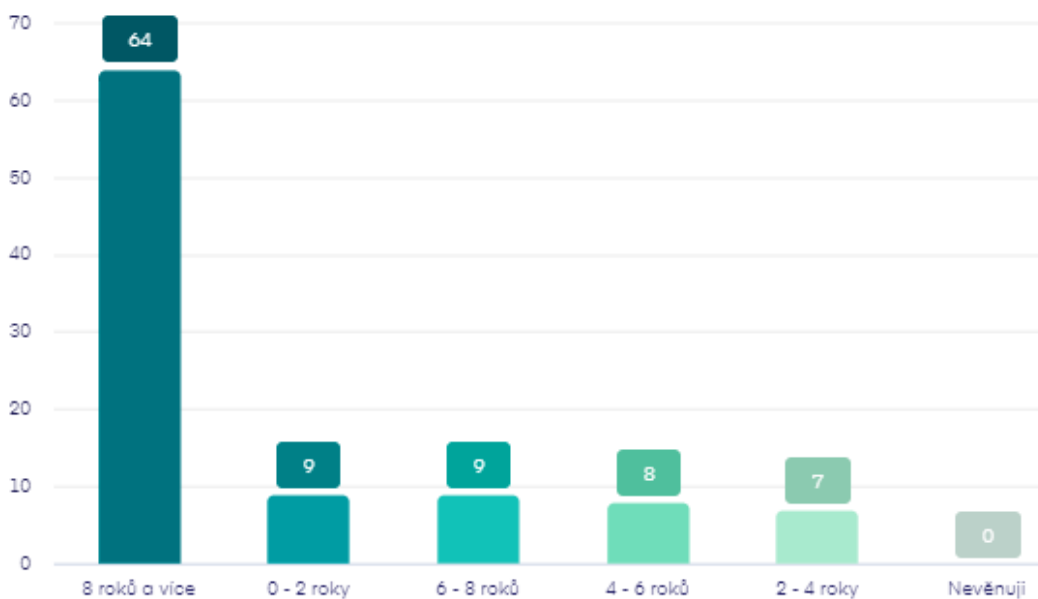
Obrázek 38. Věkové kategorie respondentů (2021)

Otázka č. 3 - Jak dlouho se věnujete vodní turistice?

Doba, kterou respondenti věnují vodní turistice, není vždy přesný ukazatel pravých či zkušených vodáků. Vodáci svoje zkušenosti získávají řadu let, ale to především díky pravidelnému sjíždění vod, kterým se mohou věnovat takřka celoročně. Za vodáka se, ale bohužel považují i osoby, které jezdí na vodu jednou za rok. Tato otázka však není zaměřená na zjišťování pravidelnosti, ale na dobu, kterou respondenti vodní turistiku provozují. Z grafu nám vyplývá, že anketu vyplňovali především „zkušenější“ vodáci. Respondentů, kteří se věnují vodní turistice 8 a více roků byla větší půlka, konkrétně 64 respondentů (66%). Za nimi se objevují respondenti, kteří se věnují vodní turistice 0 – 2 roky a 6 – 8 roků. Obě kategorie nasbírali stejný počet hlasů a to přesněji 9 hlasů tedy (9,3%) z celkového grafu. Skupina, která se věnuje vodáctví 4 – 6 let byla v počtu 8 lidí (8,2%). Kategorii s nejmenším počtem respondentů byly vodáci, kteří se vodní turistice věnují 2 – 4 roky. Těchto respondentů bylo přesně 7 (7,2%).

V otázce 3. se objevuje odpověď: Nevěnuji. Tato položka na za kliknutí je v otázce záměrně. Díky této položce jsem mohl odstavit čtyři respondenty z ankety, kteří by narušovali svými dalšími odpověďmi kvalitativní stránku dané ankety.

Pořadí skupin mě nepřekvapilo. Ankety byly zaslány do vodáckých skupin, přímo vodákům a OCHO forever. Očekával jsem v těchto skupinách respondenty, kteří již mají nějaké zkušenosti s vodní turistikou, a není náhodou, že se vyskytují ve skupinách s touto tematikou.

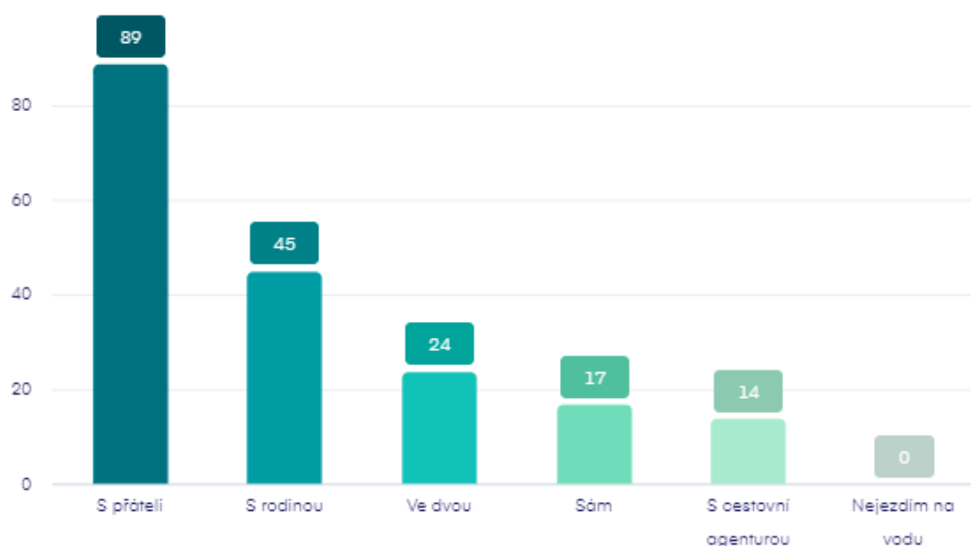
Obrázek 39. Časové údaje o provozování vodní turistiky (2021)

Otázka č. 4 - S kým jezdíte na vodu?

Jedná se o první otázku z ankety, která měla na výběr z více než jedné odpovědi. Respondenti mohli volit mezi šesti odpověďmi. Nejvíce hlasů, přesněji 89 (47,1%) získala kolonka s přáteli, což je téměř většina všech dotázaných respondentů. Druhá v hlasování skončila rodina se 45 hlasy (23,8%). Tyto dvě kategorie dle mého očekávání splnily výsledky. Nasvědčuje tomu i fakt, že nejpočetnější skupiny z otázky č. 2, tedy věkové kategorie jsou v období života, kdy se rádi baví a jezdí na vodu s přáteli či se svými dětmi, vnoučaty, atd. Někteří tyto dvě skupiny spojí a členové „party“ berou své rodiny s sebou na vodu. Ve dvou odpovědělo 24 respondentů (12,7%). Ve dvou mohou jezdit partneři, přátelé, rodina, atd.. Předposlední skupina jsou „samotáři“, kteří nasbírali 17 hlasů (9%). Skupinu s nejmenším počtem hlasů získala plavba s cestovní agenturou, která dostala 14 hlasů (7,4%).

Poslední možnost na zaškrtnutí byla odpověď: Nejezdím na vodu. Tato položka je uvedena stejně jako v otázce 3. záměrně. Díky této položce jsem mohl odstavit čtyři respondenty z ankety, kteří by narušovali svými dalšími odpověďmi kvalitativní stránku dané ankety.

Odpovědi mě potěšili, dle mého názoru by vodáci ačkoliv sebezkušenější neměli jezdit na vodu samotní. Vždy se může stát nepředvídatelné, něco co vodáka může překvapit, zpanikaří a udělá se. Ve vodě mu může hrozit jakékoliv nebezpečí a zranění, které sám nedokáže vyřešit. Dle mého názoru je skupinová projížďka bezpečnější, i když může být organizačně mnohem náročnější než jízda o samotě.

Obrázek 40. S kým jezdíte na vodu (2021)

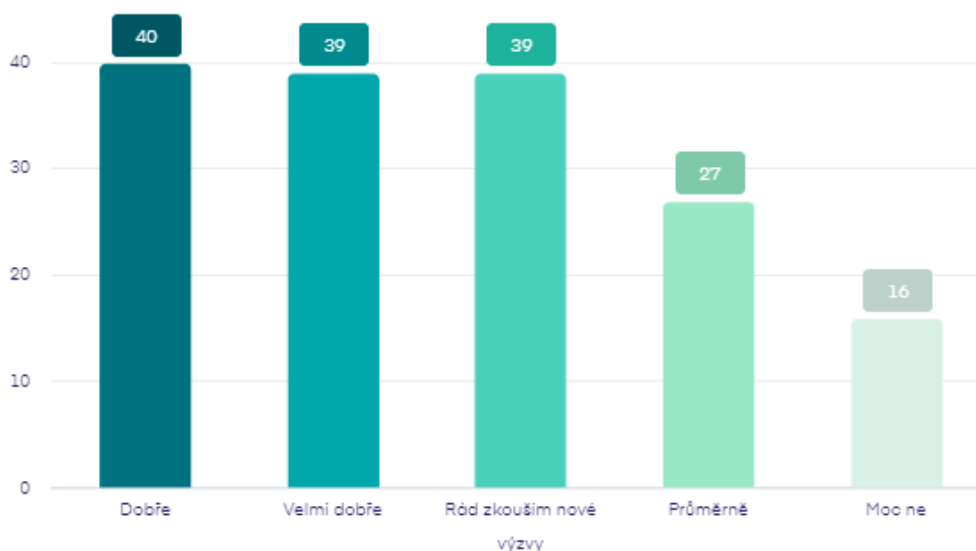
Otázka č. 5 – Jak znáte vodní toky, které splouváte?

Prvotním cílem této otázky bylo zjistit, zda vodáci sjíždí řeky, které dobře znají či nikoliv. Nicméně na tyto otázky se dá dívat dle mého pohledu různě. Na grafu si můžeme všimnout, že největší počet hlasů získala od respondentů odpověď na anketní otázku č. 5: Dobře (24,8%). V těsném závěru hlasovalo 39 respondentů pro odpovědi: Velmi dobře (24,2%) a Rád zkouším nové věci (24,2%). Průměrná znalost vodních toků, které respondenti sjíždí, odpovídá 27 hlasům (16,8%). Konečná odpověď: Moc ne nasbírala 16 hlasů (9,9%). Anketní šetření též poukázalo na to, že muži na rozdíl od žen více sjíždějí řeky, které znají velmi dobře. Tato skutečnost pak může hrát důležitou roli při bezpečnosti u plavby. Ženy naopak podle ankety zkouší nové věci a řeky, které sjíždí, znají spíše dobře anebo průměrně. Ve věkových kategoriích vyšlo najevo, že mladší i starší osoby sjíždí spíše řeky, které znají velmi dobře nebo dobře. U starších osob se dále vyskytovala s velkým počtem hlasů odpověď: Rád zkouším nové věci.

Začal bych u odpovědi s nejvíce počtem hlasů. Znalost řeky na dobré úrovni se dá charakterizovat vícero směry. Jde i o typy lidí, kteří danou anketu vyplňují. Zda mají vysoké ego a po druhé jízdě řeknou, že tu řeku znají dobře nebo lidé, kteří stejnou řeku sjíždí např. 100x do roka a řeknou, že ji znají dobře. Je to úhel pohledu každého z nás a doufám, že respondenti, kteří vyplňovali tuto anketu, byli soudní. Dále odpověď: Velmi dobře se dá uchopit stejně, jako v první zmíněné odpovědi anketní otázky č. 5. Odpověď: Rád zkouším nové věci, je na vodácích, zda rádi objevují neustále nové řeky či adrenalinové zážitky. Neustálé poznávání nových řek sebou může nést určitá rizika v bezpečnosti jedince. Průměrně, tak zní

odpověď na předposlední možnost ve výběru v anketní otázce č. 5. Průměrně je dle mého názoru neutrální odpověď. Vodák řeky sjíždí, ale nezná je natolik, aby mohl s klidem říci, že je zná dobře. Na poslední odpověď: Moc ne, jsem byl upřímně velmi zvědavý, jak dopadne. Dle mého názoru tyto respondenty můžeme charakterizovat do více skupin. První skupina je, že zvolili odpověď: Moc ne, protože sjíždí nové řeky a mají je „načtené“ pouze z knih či internetu. Druhá skupina jsou lidé, kteří absolutně netuší o nějakých rizicích a např. s přáteli pouze plují a užívají si všechny možné radovánky. Třetí skupina jsou začátečníci, kteří toho nemají opravdu moc za sebou a tak řeky ještě neznají.

Nicméně s konkrétních výsledků jsem nadšený, jde vidět, že lidé především jezdí to co je jim blízké, ale vyzkouší rádi i nové věci.

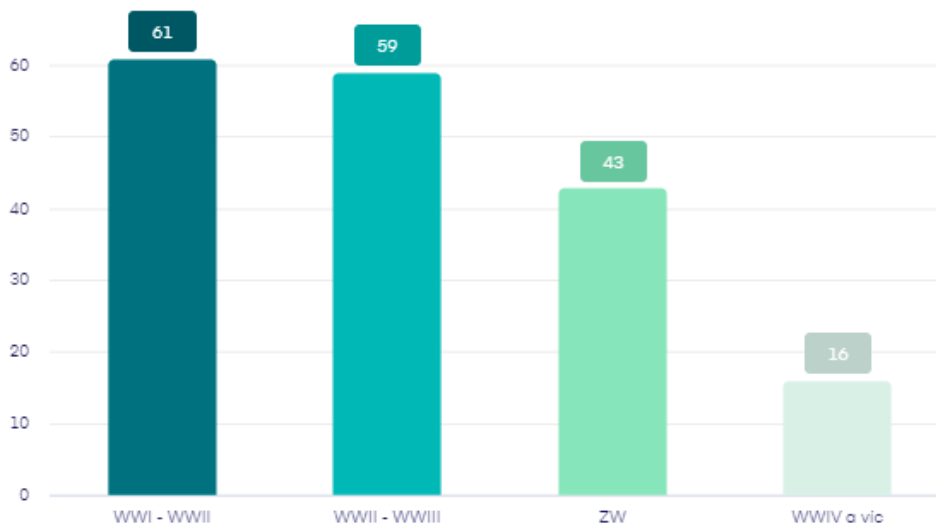
Obrázek 41. Znalost vodních toků (2021)

Otázka č. 6 – Jaké typy řek vyhledáváte?

Otázka č. 6 byla vytvořena ze 4 odpovědí, které můžeme vidět na grafu. Charakteristiku ZW či WW označení najdeme v Tabulce 1 na str. 40 až 42. Dle výsledků je zřejmé, že respondenti vyhledávají spíše lehké až těžké vodní toky. WWI – WWII dostalo 61 hlasů (34,1%). Dále WWII – WWIII, které dostali od respondentů 59 hlasů (33%). Nejslabší vodní tok tedy ZW dostal o dotazovaných 43 hlasů (24%) a v poslední řadě nejtěžší řeky WWIV pro které hlasovalo 16 dotázaných (8,9%).

Pořadí výsledků jsem očekával stejně. Dle ankety a vyhodnocení grafů se respondenti převážně objevují na středně těžkých a těžkých úsecích. Nevyhýbají se ani klidné vodě

s mírným proudem. Řeky WWIV a víc jsou již pro ostřílené vodáky, kteří to opravdu umí a mají zkušenosti. Dle tohoto faktu jsou hlasy pro tyto typy řek od respondentů menšinové.

Obrázek 42. Obtížnost řek (2021)

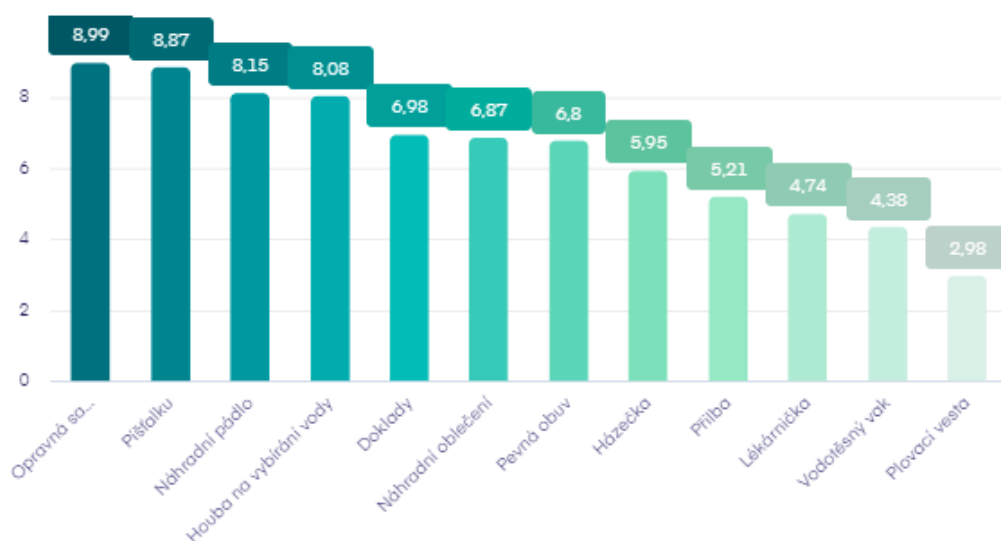
Otázka č. 7 – Co s sebou nejčastěji vozíte na vodu?

Otázka č. 7 má nastínit vybavení, které si lidé s sebou nejčastěji berou na vodu. Graf ukazuje sestupně vybavení, které si lidé berou nejvíce s sebou až po to nejméně potřebné. Dle doporučení Raft (2021) a Ptáček (2006) by vestu a plovací helmu měli nosit všichni, kteří sjíždí řeku WWI a víc. Dle zjištěných anketních statistik vodácká přilba není prioritou respondentů a plovací vesta už vůbec ne. Tato statistika mě velice nemile překvapila, protože lidé hazardují se svým zdravím a bezpečím. Samozřejmě na vodním toku ZW mít tyto ochranné pomůcky nemusíte. Nicméně se nenašla v anketě ani jedna odpověď, kdy respondent sjíždí pouze tento typ řek. Další nemilé zjištění bylo, že respondenti opomínají ve své výbavě lékárničku nebo házečku. Lékárnička dle mého názoru jednoznačně patří mezi důležitější vybavení vodáka. Díky ní můžeme poskytnout kvalitní první pomoc, ať se jedná o menší či větší zranění. Házečka, taktéž patří do neodmyslitelné výbavy vodáka, která nám velice pomůže při záchraně plaváčka. Výsledky pevné obuvi jsou taktéž znepokojující. Na dnu řeky se objevují ostré kameny, sklo, plechovky, rezavé železo a plno ostatních prvků, které mohou vodákům velmi ublížit. Lidé podle anketních statistik podceňují správné obutí a zadělávají si tím na poranění chodidel či v lepším případě „pouze“ na odplutí bot. Pozitivum ankety je, že lidé myslí na píšťalku, která se při rušných vodních tocích velmi hodí. Dáte s ní pokyny k plavbě, zastavení nebo hrozícímu nebezpečí atd. Dále v grafu na vyšších příčkách vidíme náhradní pádlo, houba

na vybírání vody, doklady a náhradní oblečení. Poslední věc, která ještě nebyla zmíněná, se umístila na předposledním místě, tedy vodotěsný vak. Otázka 7. poukázala i na to, že ženy upřednostňují bezpečnostní vybavení a pomůcky více než muži. Dále se také zjistilo, že starší osoby nedbají na bezpečnostní vybavení a řadí je na rozdíl od mladších osob k posledním místům v anketě.

Mé priority by byly jiné a to v pořadí – plovací vesta, přilba, házečka, píšťalka, lékárníčka, pevná obuv, doklady, opravná samolepící páska, vodotěsný vak, náhradní pádlo, náhradní oblečení.

Samozřejmě se mé priority s respondenty liší. Do ankety nebylo započítáno, na jak dlouhou plavbu se chystají či jednodenní nebo vícedenní. Nepochybně i tato skutečnost mění vodákovi priority. To, ale dle mého názoru neomlouvá, že lidé podle statistik nemyslí na bezpečí své a ostatních.

Obrázek 43. Vybavení respondentů (2021)

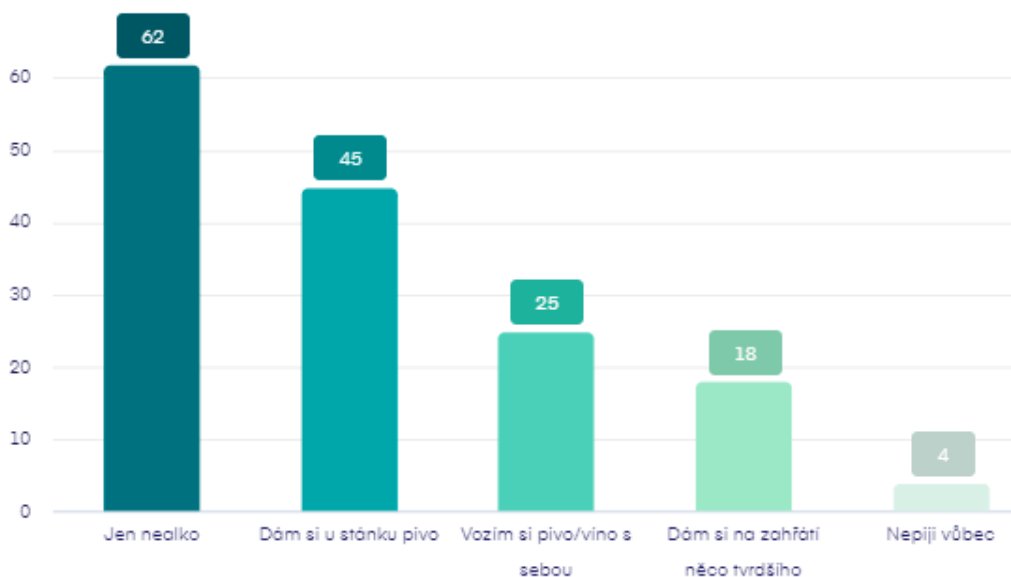
Otázka č. 8 – Jaké nápoje konzumujete během plavby?

Zákon č. 114/1995 stanoví nulovou toleranci alkoholu při jízdě na vodě. Na grafu vidíme 65 hlasů pro nealko (40,3%). Pro pivo u stánku bylo hlasováno 45x (29,2%). Našlo se i 25 (16,2%) lidí, kteří s sebou vezou např. pivo či víno přímo na palubě plavidla. Tvrdší alkohol na vodě nasbíral 18 hlasů (11,7%). Hlasů pro nepiji vůbec, byly 4 (2,6%). Anketní šetření poukázalo dále na stejné výsledky konzumace alkoholu u obou pohlaví. Ve věkových kategoriích nebyly nalezeny také žádné velké rozdíly v konzumaci alkoholu na vodě.

Z anketního šetření vyšlo, že mladší osoby vozí alkohol s sebou natož starší osoby si pivo či víno dají spíše u prodejného stánku.

Anketní otázka č. 8 může mít zkreslující charakter, který se v následujících větách budu snažit vyvrátit. Jak již bylo napsáno alkohol na vodě, je omezen na nulovou toleranci. Nezapomínejme, že na vodě nebýváme samy a i malá hladina alkoholu v krvi může zapříčít velké ohrožení zdraví svého nebo ostatního. Ta je dána i některými zákony. Nás bude zajímat především ohrožení pod vlivem návykové látky §274. Tento paragraf uvádí: Kdo nějakým způsobem svou činností pod vlivem alkoholu ohrozí zdraví, bezpečí nebo zaviní škody na majetku, bude potrestán s odnětím svobody až na dobu jednoho roku, peněžitým trestem či zákazem činnosti (Zákony.centrum, 2021).

Mé obavy o alkoholu na vodě byly na místě. Nicméně je velmi složité určovat pravost tvrzení této anketní otázky. Pivo u stánku po obědě a následné pauze může přijít v krásném počasí vhod. Chtěl bych, ale apelovat na všechny vodáky, kteří se rozhodnou jet na vodě s hladinou alkoholu v krvi a to tímto citátem od Thomase Alva Edisona: „Alkohol je pro lidský mozek tím, čím je písek v ložiscích stroje. Obojí znemožňuje pracovní výkon.“ (citáty o alkoholu, 2021).

Obrázek 44. Nápoje na vodě (2021)

Otázka číslo 9 – Koho budete volat, když se někdo bude topit (šlajsny, jez, přejeje)?

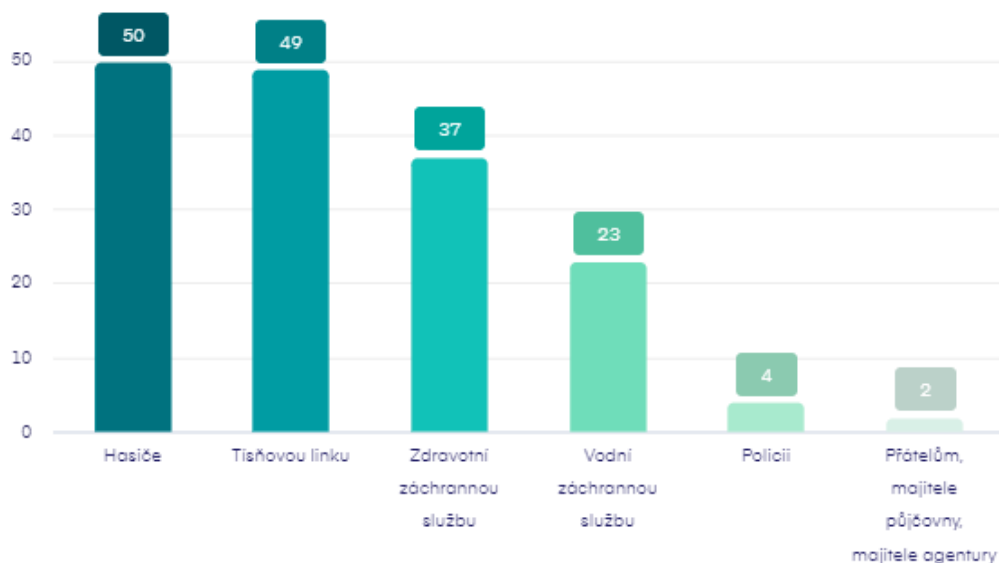
Rychlá orientace během krizové situace na vodě je velmi důležitá pro záchranu tonoucího. Lidé by se do záchranu nikdy neměli pouštět, pokud by ohrozili zdraví své nebo

zdraví druhých či skákat do vody bez zajištění. Správná rozhodnutí a okamžitá pomoc zvyšují šanci tonoucímu na přežití.

Respondenti byli pomocí ankety tázáni, jaké číslo by během krizové situace (topí se osoba) volali. Bylo na výběr z šesti možností, kdy každý respondent mohl zvolit více než jedno číslo. Nejvyšší počet hlasů zaznamenali hasiči a to přesně 50 (33,3%). Druhé místo s nejvyšším počtem a to 49 hlasů (29,7%) zaznamenala v anketě tísňová linka. Zdravotní záchranná služba s 37 hlasy (22,4%), vodní záchranná služba 23 hlasů (13,9%), policie 4 hlasy (2,4%) a přátelé, majitele půjčovny, majitele agentury 2 hlasy (1,2%).

Podle mého názoru, není žádná odpověď špatně. Hasiči, kteří nasbírali nejvyšší počet hlasů, jsou bezesporu na tyto situace připraveni a vědí jak zasáhnout. Jsou taktéž úzce spojeni s tísňovou linkou či s vodními záchrannými službami. Tísňová linka na druhém místě. Tísňová linka obsahuje jednotné evropské číslo tísňového volání, které slouží pro české obyvatele, ale i zahraniční turisty. Hovory jsou přesouvány k hasičskému záchrannému sboru. Zdravotní záchranná služba podle Ptáčka (2006), Milera (2016) a Pokorného (2010) by měla být vytočena jako první volba. Vodní záchranná služba získala 23 hlasů. Hovor k této službě je dobrý, ale je třeba si uvědomit, že vodních záchranných služeb je omezené množství a ne vždy se mohou na dané řece objevovat. Další odpověď, kterou respondenti mohli zvolit, byla policie. Osobně si myslím, že ta při první pomoci nijak nezasáhne, ale jejich dispečer vás může přeměřovat na dispečery zmíněných služeb. Poslední volbou v anketě byl telefonát přátelům, majitelům půjčovny neb majitelům agentury. Nemyslím si, že je to úplně správná volba vzhledem k času, kterého při tonutí osoby moc nemáme a potřebujeme mu pomoci hned. Také, ale neříkám, že je to špatná volba, jen by dle mého názoru měla následovat až po poskytnutí odborné pomoci.

Jak si můžeme na grafu povšimnout, výsledky z ankety se s doporučením literatury liší. Může to ukazovat na neinformativnost lidí, jak dané problémy řešit.

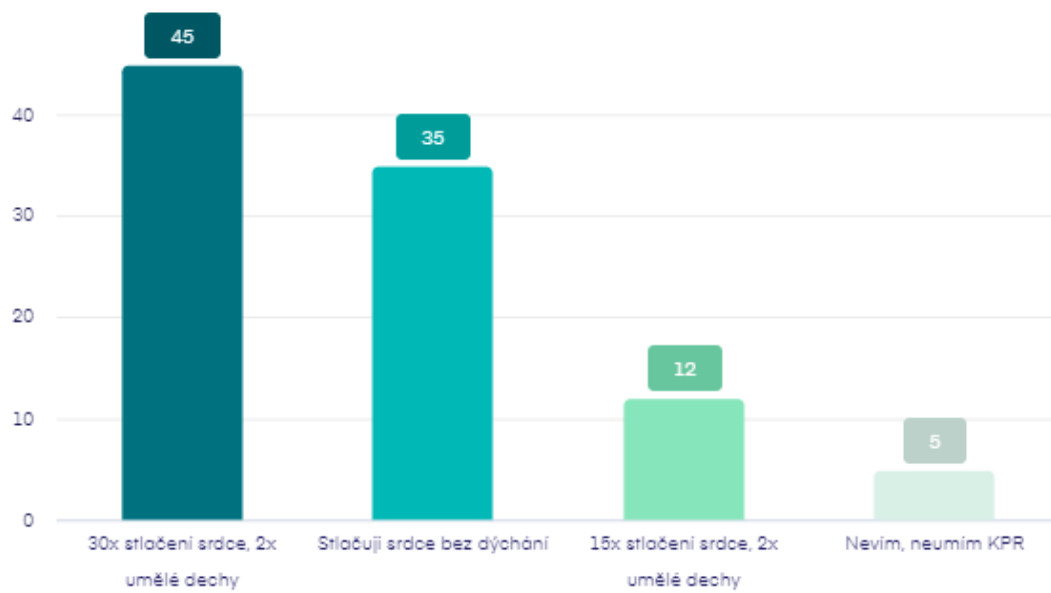

Obrázek 45. Koho budete volat (2021)

Otázka č. 10 - Jak budete na vodě provádět kardiopulmonální resuscitaci (KPR)?

Poslední otázka byla zaměřena na první pomoc a to především na KPR. Respondenti si mohli vybírat ze čtyř možností. Nejvíce respondentů 45 (46,4%) hlasovalo pro 30x stlačení srdce a 2 dechy. Dalších 35 dotazovaných (36,1%) kliklo na možnost stlačování srdce bez dýchání. Možnost 15x stlačení a 2 dechy vybralo 12 respondentů (12,4%). Nevím, neumím KPR možnost, vybralo 5 respondentů (5,2%).

Podle Pokorného (2010) je optimální 30:2, tedy 30x stlačení hrudníku a 2 umělé dechy. Umělé dýchání za podmínek, kdy umělé dýchání ústy není příliš účinné. Tento typ umělého dýchání se využívá při záchraně tonoucího. S resuscitací 30:2 souhlasí i Ptáček (2006) a (Miler, 2016). Stlačování srdce bez dechů není chybou. Zranění lidé, které vytáhnou záchránci z vody, může mít celý rozbitý obličej, v puse zvratky či krev a je zřejmé, že záchránce nebude chtít dávat umělé dýchání. Možnost 15:2 se využívá hlavně u dětí do jednoho roku, ale nezapočítává se do univerzálního řešení pro všechny věkové kategorie. Odpověď neumím KPR, je bohužel na zamyšlení zda není vhodné doplnit si informace o této problematice.

Obrázek 45. První pomoc (2021)

6 Diskuze

První dvě otázky anketním šetření byly konstruovány tak, aby byly zjištěny základní informace o respondentech (pohlaví, věk). Na základě zjištění, anketu vyplňovali z 63,9% muži a zbylých 36,1% ženy. Nejvíce anketu vyplňovali věkové kategorie od 31 – 45 let (38,1%) a od 19 – 30 let (36,1%). Tato skutečnost byla předpokládána, protože ankety byly předány e-mailem převážně věkové kategorii 31 – 45 let, dále byla zveřejněna ve skupině OCHO forever, kde se převážně objevují lidé ve věkové kategorii 19 – 30 let. Poslední skupinou byla facebooková skupina vodáci. Facebookový uživatelé podle Zahradníčkové (2020), tvoří převážně uživatelé od 18 – 44 let. Díky tomuto faktu se i výsledky z anket potvrdili. Tyto dvě otázky nadále pomáhali se zjištěním:

- Kdo se více vystavuje bezpečnostnímu riziku ohledně neznalosti vodních toků – muži nebo ženy, mladší nebo starší osoby (bez rozdílu pohlaví) – otázka č. 5.
- Kdo více upřednostňuje ochranného vybavení - muži nebo ženy, mladší nebo starší osoby (bez rozdílu pohlaví) – otázka č. 7.
- Kdo více konzumuje alkohol na vodě – muži nebo ženy, mladší nebo starší osoby (bez rozdílu pohlaví) – otázka č. 8.

Mladší osoby byli zvoleni respondenti do 45 let, starší osoby 46 let a výš.

Třetí otázka zaměřená na zjištění, jak dlouho se dotazovaní věnují vodní turistice. Převážnou část tvořili lidé, kteří se této činnosti věnují 8 a více let (66%). Podle dosažených výsledků vyplňovali anketu převážně zkušenější vodáci. Druhé místo bylo rozděleno mezi začátečníky 0 – 2 roky činnosti (9,3%) a 6 – 8 roků činnosti (9,3%). Z anketních výsledků třetí otázky č. 3 jsem nadšený, protože se na anketním šetření podíleli hlavně zkušení vodáci, kteří se prolínají se začátečníky. Touto otázkou jsem do svého výzkumu dostal patřičnou kvalitní skupinu lidí, která by pravidla měla znát.

Otázka č. 4 byla spíše doplňujícího charakteru, kterým poukázala na oblíbenost trávení času na vodě s přáteli (47,1%). Velký počet hlasů zaznamenala i jízda s rodinou (23,8%). Tyto dvě skupiny se mohou velice často prolínat, kdy přátelé berou své rodiny na společný výlet. Tyto informace nasvědčují, že lidé mají rádi spíše kolektivní zábavnou činnost a mohou tak své zážitky sdílet s dalšími lidmi.

Pátá otázka měla zjistit, jak známé, jsou pro respondenty vody, které znají. Výsledky ankety poukázali na to, že (24,8%) respondentů zná řeku dobře a (24,2%) respondentů zná

vodní toky, které splouvá velmi dobře. Vysoký počet hlasů dostala i možnost: Rád zkouším nové věci (24,2%). Tato odpověď respondentů je pochopitelná, někteří lidé hledají nové zážitky a tak je jízda na známých řekách již tolik nenadchne. Nese to sebou opět riziko, pokud vodák nezná řeku důkladně, může se stát, že vodáka překvapí nástraha na vodním toku a v nejhorším případě může díky ní přijít i o život. Lidé, kteří řeku dostatečně neznají, by neměli jezdit samy či bez řádného zmapování. Anketní šetření též poukázalo na to, že muži na rozdíl od žen více sjíždějí řeky, které znají velmi dobře. Ženy naopak rády zkouší nové výzvy a řeky znají spíše dobře anebo průměrně. Dále anketní šetření poukázalo, že mladší stejně jako starší osoby častěji sjíždí vodní toky, které znají velmi dobře či dobře. Velký počet hlasů u starších osob zaznamenala i odpověď: Rád zkouším nové věci.

Otázkou č. 6 bylo pro výzkum zjištěno, zda lidé svou činnost provozují spíše na lehčích či obtížných vodních tocích. Velké procento hlasů (34,1%) a (33%) hlasovalo pro řeky WWI až WWIII, což jsou vnímány jako středně až těžké voní toky. Na těchto typech řek je již doporučeno využívat bezpečnostní vybavení. V otázce č. 7 se dozvíme, zdali lidé dodržují tato doporučení. Vodní tok s obtížností ZW zaškrtnulo (24%) respondentů, zde tyto bezpečnostní doporučení neplatí. Pokud se nachází na plavidle neplavec, měl by tyto doporučení dodržovat i zde. Průzkum, ale neukázal ani jednoho respondenta, který by jezdil čistě na této obtížnosti vody. Lidé, kteří vyhledávají vodní toky s obtížností WWIV, by měli bezpečnostní doporučení zažité a ani jeden respondent z (8,9%) ve svých odpovědích nedal na bezpečnostní prvky dopustit.

Otázka č. 7 byla pro výzkum jedna z podstatnějších otázek. Zde lidé seřazovali podle důležitosti vodácké vybavení od nejdůležitějších věcí po méně důležité. Výsledky poukázali na věc, že lidé, zařazují bezpečnostní prvky k posledním místům a tím nerespektují bezpečnostní doporučení, které mohou vyústit až k hazardu se svým životem či životem cizím. Otázka č. 7 dále poukázala na to, že ženy staví bezpečnostní vybavení a pomůcky výše než muži. Anketní otázka č. 7 dále nastínila, že starší osoby na rozdíl od mladších osob, radí bezpečnostní vybavení a pomůcky v anketě na poslední místa.

Otázka č. 8 poukázala na nedodržování zákona č. 114/1995 o nepití alkoholu na vodě. Pozitivní je, že (40,3%) hlasů připadlo nealkoholickým nápojům a (2,6%) respondentů nepije na vodě vůbec. Zbýlých (57,1%) během plavby konzumuje alkohol. Tato čísla jsou zážející, protože se jedná o více než polovinu respondentů, kteří představují potenciální nebezpečí pro ostatní vodáky a riskují se svými životy. I malá hladina alkoholu narušuje schopnosti vodáka. Anketní šetření poukazuje na to, že ženy i muži mají podobné výsledky v konzumaci alkoholu

na vodě. Podobné výsledky jsou i ve věkových kategoriích, kdy se navíc zjistilo, že mladší osoby si vozí alkohol spíše s sebou a starší osoby si dají pivo či víno spíše u prodejného stánku.

Devátá otázka byla vytvořena z řad možností o krizovém volání a na jakou službu by lidé volali. Dle mého názoru, jak sem již psal na str. 57, není žádná odpověď špatně. Podle doporučení Ptáčka (2006), Milera (2016) a Pokorného (2010) by měla, jako první být přivolána záchranná služba. Lidé nejvíce vybírali možnost hasiče (30,3%) poté tísňovou linku (29,7%) a záchrannou zdravotní službu (22,4%).

Poslední otázka s číslem 10, měla zjistit, zda lidé umějí KPR. Podle Ptáčka (2006), Milera (2016) a Pokorného (2010) je nejvíce univerzální resuscitace pro všechny věkové kategorie 30:2, tedy pro laickou veřejnost. Tuto možnost vybralo (46,4%). Našli se i mezi dotazovanými jedinci, kteří jezdí na vodu, ale neumí KPR (5,2%). Tito jedinci by si své vědomosti měli doplnit, protože se jedná o úplný základ pomoci druhému.

Výsledky z anketního šetření poukazují na nedodržování či neznalost bezpečnostních nařízení a doporučení. Více než polovina dotazovaných podniká plavbu s alkoholem v krvi. Dále se zjistilo, že lidé bezpečnostní prvky ve velké míře staví do pozadí svého vodáckého vybavení. Myslím, že to není správné a riskují, jak se svými životy, tak s životy ostatních. Anketu vyplňovali především zkušenější vodáci, proto mě tato skutečnost děsí a měla by se zavést patřičná opatření k minimalizaci tohoto porušování. Mezi kladná opatření bych zařadil lepší informativnost vůči novým či zkušenějším vodákům (co je správně a co naopak ne), pořádání různých besídek na tato témata. Za záporná opatření např. kontroly policistů či jiné kontroly před plavbou. Tato cesta je dle mého názoru až poslední volbou. Lidé si neuvědomují, jak voda dokáže být nebezpečná. Kvůli porušování nařízení a opomíjení doporučení, lidé zaměstnávají záchranné či jiné služby, které riskují své životy pro záchranu jejich.

7 Závěr

Hlavní cíl této bakalářské práce, bylo ověřit dodržování bezpečnostních zásad na vodě. Otázky byly popsány v praktické části na straně 49 až po stranu 58, kde pro lepší přehlednost nalezneme i grafy k jednotlivým otázkám. Hlavní cíl byl tímto splněn.

První dílčí cíl měl za úkol zjistit, zda si vodáci uvědomují důležitost bezpečnostního vybavení, pomůcek a jestli je používají. Tento cíl byl zjištěn z anketní otázky č. 7. Ukázalo se, že vodáci na bezpečnostní vybavení moc nedají a staví je spíše do pozadí svého žebříčku, co si berou na vodu. Lidé také nedbají na doporučení ohledně bezpečnostních prvků na jednotlivé obtížnosti řek. První dílčí cíl byl tímto splněn.

Druhý dílčí cíl měl za úkol ověřit, zda vodáci během plavby požívají alkohol. Tento fakt byl zjištěn pomocí otázky č. 8. Ukázalo se, že více než polovina dotazovaných během plavby konzumuje alkohol a tímto porušuje zákon č. 114/1995 Sb. – Zákon o vnitrozemské plavbě. Druhý dílčí cíl byl tímto splněn.

8 Souhrn

Bakalářská práce je rozdělena do několika kapitol a podkapitol. První kapitola je úvod, který nastiňuje, proč jsem si toto téma zvolil a čeho jsem se v bakalářské práci snažil docílit.

Druhá kapitola je přehled poznatků. Tato kapitola se dále rozděluje na podkapitoly, kde popisují historii vodní turistiky u nás i ve světě. Popisují zde také základní složky vodní turistiky a vodácké desatero. Najdeme zde i legislativu spojenou s vodáctvím. Taktéž vliv alkoholu na lidský organismus. Následně je popsána vodácká výbava, tedy výzbroj i výstroj vodáka, na kterou navazuje bezpečnost a záchrana na divokých vodách. Druhá kapitola je zakončena hodnocením obtížnosti vodních toků a následnou charakteristikou vodního prostředí.

Třetí kapitola – cíle, které byly stanoveny tři a to jeden hlavní a dva dílčí, které byly splněny.

Čtvrtá kapitola je o metodologii výzkumu popisující, jaké byly využity techniky pro sběr dat, jak výzkum probíhal a jak se s následnými výsledky pracovalo. Pátá kapitola poté píše o konkrétních výsledcích, na kterou navazuje kapitola 6 – Diskuze, která pojednává o výsledcích z kapitoly 5.

Sedmá kapitola je závěr. V této kapitole se můžeme dočíst o tom, zda nastavené cíle, které jsem si dal před vytvořením této bakalářské práce, byly splněny.

9 Summary

The bachelor thesis is divided into several chapters and subchapters. The first chapter is an introduction that outlines why I chose this topic and what I tried to achieve in my bachelor's thesis.

The second chapter is an overview of findings. This chapter is further divided into subchapters, where I describe the history of water tourism in our country and in the world. I also describe the basic components of water tourism and boating. We will also find legislation related to boating. Also the effect of alcohol on the human body. Subsequently, the paddling equipment is described, is the equipment and gear of the paddler, which is followed by safety and rescue in wild waters. The second chapter ends with an evaluation of the difficulty of watercourses and the subsequent characteristics of the aquatic environment.

The third chapter - the goals, which were set three, one main and two sub, which were met.

The fourth chapter is about the research methodology describing what techniques were used for data collection, how the research took place and how the subsequent results were worked with. The fifth chapter then writes about concrete results, followed by Chapter 6 - Discussion, which discusses the results of Chapter 5.

The seventh chapter is the conclusion. In this chapter we can read about whether the set goals that I set before creating this bachelor's thesis, were met.

10 Referenční seznam

10.1 Knižní zdroje:

Bílý, M., Kračmar, B., & Novotný, P. (2001). Kanoistika: technika jízdy, rafting, extrémní terény. Praha: Grada.

Bílý, M., Novotný, P., & Kračmar, B. (2000). Kanoistika. Praha: Karolinum.

Kodeš, J., & Hruša, J. (1990). Historie kanoistiky, jachtingu a windsurfingu. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.

Louka, O. (2010). Základy turistiky a sportu v přírodě. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.

Miler, T. (2016). *Prevence, bezpečnost a záchrana u vody: bazény, koupaliště a aquaparky*. Praha: Ondřej Falešník - FALON

Neuman, J. (2000). Turistika a sporty v přírodě: [přehled základních znalostí a dovedností pro výchovu v přírodě]. Praha: Portál.

Ondráček, J. (2006). Inovace výuky předmětu Turistika I. Brno: Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity.

Petrusek, M. (1993). Teorie a metoda v moderní sociologii. Praha: Karolinum.

Pokorný, J. (2010). *Lékařská první pomoc*. 2., dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén.

Ptáček, P. (2006). Bezpečně na tekoucí vodě. Ústí nad Labem: Albis international.

Soukup, O., Bělský, J., Hýbl, M., Jandák, M., Novák, M., Rejžek, K. & Suchánek, V. (1962). Vodní turistika. (1st ed.) Praha: Sportovní a turistické nakladatelství.

Svoboda, & Arnošt, M. (2007). Divoká voda: manuál pro pádlo. Týnec nad Sázavou: Vodácká škola aqua.

Štemprok, K. (1983). Vodní turistika. Praha: Olympia.

Vala R. (2013). Výzkum ve sportovním tréninku I. Brno: Masarykova Univerzita.

10.2 Internetové zdroje:

Agentura wenku. (2021). Vodácké kurzy – Vodácké desatero. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: <https://www.wenku.cz/sportovni-kurzy/sportovni-kurzy-obecne/vodacke-kurzy-vodacke-desatero>

American kayaking association. (2018). Different types of kayaks. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Different Types Of Kayaks - American Kayaking Association

Asociace vodní turistiky a sportu z.s. (2021). Podmínky pro plavbu na řekách. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Asociace vodní turistiky a sportu z.s. (avts.cz)

Bezpečné cesty. (2021). Na vodě. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Na vodě (bezpecnecesty.cz)

Bezpečnost práce. info. (2020). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: <https://www.bezpecnostprace.info/doprava/rizeni-pod-vlivem-alkoholu-drog/>

British dragon boat racing asociation. (2021). Our sport. Retrieved 14. 4. 2021 from World Wide Web: Our Sport | Dragon Boat Racing

British rafting. (2021). Raft Race Disciplines. Retrieved 14. 4. 2021 from World Wide Web: <https://www.britishrafting.com/raft-race-disciplines/>

Czech dragon boat asociation. (2017). Pravidla soutěží české asociace dračích lodí. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Aktuální pravidla závodů ČADL_verze 2017 (dragonboat.cz)

Citáty slavných osobností. (2021). Citáty o alkoholu. . Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: <https://citaty.net/citaty-o-alkoholu/>

Česká národní asociace whitewater rodea. (2005). Co to je rodeo? Retrieved 14. 4. 2021 from World Wide Web: Co je to rodeo | CNAWR - Česká Národní Asociace Whitewater Rodea o.s.

Elson D. (2018). Are Inflatable Kayaks Any Good? Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Are Inflatable Kayaks Any Good? (south-coast-canoes.co.uk)

Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity. (2021). Kanoistika a vodní turistika. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Kanoistika a vodní turistika (muni.cz)

Fiala. T. (2010). Bezpečnost, prevence, záchrana. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: <https://vodni.skauting.cz/upload/metodika/materialy/bezpecnostprevencezachrana.pdf>

Hašlová. E. (2019). Alkohol za volant nepatří. Retrieved 14. 4. 2021 from World Wide Web: <http://www.bezpecneuvaly.cz/alkohol-za-volant-nepatri/>

International canoe federation. (2021). What is canoe sprint? Retrieved 14. 4. 2021 from World Wide Web: Canoe Sprint - ICF Canoe and Kayak Sprint (canoeicf.com)

Kajakar.cz. (2011). Bezpečnost, prevence a záchrana na divoké vodě. Retrieved 14. 4. 2021 from World Wide Web: <http://www.kajakar.cz/2011/11/bezpecnost-prevence-a-zachrana-na-divoke-vode/>

McCloy J. (2021). Types of Kayaks: What are the Differences? Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Types of Kayaks: What are the Differences? - Kayak Help

Ministerstvo vnitra České republiky. (2021). Povodí. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: <https://www.mvcr.cz/clanek/povodi.aspx>

Mull J. (2016). The Outrigger, Hawaii's Favorite Vessel. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Outrigger Hawaii | Outrigger Canoes Oahu | Turtle Bay Resort

Nebezpečné jezy. (2021). Rozdělení jezů a názvosloví. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: <https://nebezpecnejezy.cz/nazvoslovi.aspx>

Olympic. (2021). History. Retrieved 14. 4. 2021 from World Wide Web: Canoe / Kayak Sprint Equipment and History - Olympic Sport History

Povodí Moravy. (2021). Vodní tok. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: <http://www.pmo.cz/cz/o-podniku/vodohospodarsky-slovník/vodni-tok/>

Pravidla plavebního provozu zakazují řídit loď pod vlivem alkoholu (2021) Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Projekt Voda nebo alkohol (voda-nebo-alkohol.cz)

Prev-centrum, Z.Ú. (2017). Alkohol. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: <https://www.prevcentrum.cz/informace-o-drogach/alkohol/>

Přikryl L. (2010). Typy kánoí. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Typy kánoí (kanoe.cz)

Raft. (2001). Chystáte se na vodu? – díl III. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Chystáte se na vodu?- díl III. - článek - Vodácký průvodce www.raft.cz

Raft. (2016). Desatero vodáka začátečníka. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Desatero vodáka začátečníka - článek - Vodácký průvodce www.raft.cz

Raft. (2021). Hodnocení obtížnosti. Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: <https://www.raft.cz/obtiznost.aspx>

Šembera, V., Naděje, V. (2015). Pravidla raftových závodů. Retrieved 14. 4. 2021 from World Wide Web: PRAVIDLA RAFTOVÝCH ZÁVODŮ (kanoe.cz)

Turek, J. (2017). Nafukovací člun: jaký koupit? Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Nafukovací člun: jaký koupit? - Horydoly.cz - Outdoor Generation

Vyhláška č. 223/1995 Sb., Vyhláška Ministerstva dopravy o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách (2021d). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: 223/1995 Sb. Vyhláška o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách (zakonyprolidi.cz)

Vyhláška č. 344/1991 Sb., Vyhláška federálního ministerstva dopravy, kterou se vydává Řád plavební bezpečnosti na vnitrozemských vodních cestách České a Slovenské Federativní Republiky (2021c). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: 344/1991 Sb. Vyhláška federálního ministerstva dopravy, kterou se vydává Řád plavební bezpečnosti na vnitrozemský... (zakonyprolidi.cz)

Vyhláška č. 67/2015 Sb., VYHLÁŠKA o pravidlech plavebního provozu (plavidla plavebního provozu) (2015). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Vyhláška 67/2015 Sb. Ministerstva dopravy (plavebniurad.cz)

Vyhláška č. 67/2015 Sb., Vyhláška o pravidlech plavebního provozu (pravidla plavebního provozu) (2021b). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: 67/2015 Sb. Pravidla plavebního provozu (zakonyprolidi.cz)

Výkonný výbor ČSK DV (2017). Pravidla sekce kanoistiky na divokých vodách. Retrieved 14. 4. 2021 from World Wide Web: Český svaz kanoistiky na divokých vodách (kanoe.cz)

Zahradníčková, J. (2020). Facebook vs Instagram – Proč se většina konverzí odehrává na facebooku? Retrieved 14. 4. 2021 from World Wide Web: <https://www.dantoa.cz/facebook-vs-instagram-proc-se-vetsina-konverzi-odehrava-na-facebooku/>

Zákon č. 114/1995 Sb., Zákon o vnitrozemské plavbě (2021a). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: 114/1995 Sb. Zákon o vnitrozemské plavbě (zakonyprolidi.cz)

Zákon č. 114/1995 Sb., Zákon o vnitrozemské plavbě, ve znění účinném ke 12. 3. 2020 (2021). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: 114/1995 Sb., Zákon o vnitrozemské plavbě, ve znění účinném k 12.3.2020 | Fulsoft.cz - Zákony, judikatura a literatura 2021

Zákon č. 254/2001 Sb. Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) (2021). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: Z 254_2001.pdf (mzp.cz)

Zákon č. 254/2001 Sb., Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) (2021e). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: 254/2001 Sb. Vodní zákon (zakonyprolidi.cz)

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník (2021). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: § 150 – Neposkytnutí pomoci: Trestní zákoník – 40/2009 Sb. | Zákony.centrum.cz

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník (2021). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: § 274 – Ohrožení pod vlivem návykové látky : Trestní zákoník – 40/2009 Sb. | Zákony.centrum.cz

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník (2021f). Retrieved 14. 4. 2021 from world wide web: 40/2009 Sb. Trestní zákoník (zakonyprolidi.cz)

10.3 Obrázky

Obrázek 1. Ptáček, P. (2006). Vodácké značky [obrázek]. Kniha [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Bezpečně na tekoucí vodě.

Obrázek 2. Nebezpečné jezy. (2021). Značení na řekách [obrázek]. Nebezpečné jezy [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Nebezpečné jezy v ČR (nebezpecnejezy.cz)

Obrázek 3. Nebezpečné jezy. (2021). Značení na řekách [obrázek]. Nebezpečné jezy [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Nebezpečné jezy v ČR (nebezpecnejezy.cz)

Obrázek 4. Raft. (2001). Kánoe [obrázek]. Raft [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Chystáte se na vodu?- díl III. - článek - Vodácký průvodce www.raft.cz

Obrázek 5. H2O Sport Sikyta. (2021). Bójka proti potopení kanoe [obrázek]. Pujcovnalode [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Nafukovací čluny Gumotex, Baraka, Pálava, raft Colorado (pujcovnalode.cz)

Obrázek 6. Vodácký ráj. (2021). Kanoe TUKAN Maku [obrázek]. Vodackyráj [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Kanoe TUKAN Maku - Prodejna lodí a raftů Gumotex, kanoí a kajaků - Vodácký Ráj (vodackyráj.cz)

Obrázek 7. Putomayo.lvíčata. (2021). METUJE [obrázek]. Putomayo/lvíčata [cit. 2021-04-15]. Dostupné z nase lode (lvicata.cz)

Obrázek 8. Přikryl, L. (2010). Moderní kánoe pro slalom [fotografie]. Kanoe [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Slalomové kanoe

Obrázek 9. Topsport. (2021). Nafukovací kanoe Gumotex Palava 400 [obrázek]. Topsport [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Nafukovací kanoe Gumotex Palava 400 - Topsport

Obrázek 10. 김승섭. (2021). Tahitian style outrigger canoe [fotografie]. Sk.pinetrest [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Tahitian style outrigger canoe. I want to try this! | Kayaking, Outrigger canoe, Canoe (pinterest.com)

Obrázek 11. Mirago. (2021). Pádlo kánoe [obrázek].Mirago [cit. 2021-04-15]. Dostupné z MIRAGO - půjčovna lodí a příslušenství - Pádla | Pádlo kanoe

Obrázek 12. Kajaky. (2021). Robson Kailua, tandemový sit on the top s dostatkem úložného priestoru v špeciálnej rybájskej úprave [obrázek]. Kajaky.sk [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Sit-on-top kajaky – Kajaky.sk

Obrázek 13. Obchodiště. (2021). Plastový rekreační kajak SF-1004 [obrázek]. Obchodiste [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Plastový rekreační kajak SF-1004 – Obchodiště.cz (obchodiste.cz)

Obrázek 14. HG Sport Vodácký obchod. (2021). KAJAK RTM MEZZO LUXE [obrázek]. Vodacky-obchod [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Kajak RTM Mezzo Luxe - Vodácký obchod HG Sport (vodacky-obchod.cz)

Obrázek 15. Kajax. (2021). Šlapací kajak pedalcraft [obrázek]. Kayax [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Šlapací kajak PedalCraft - KAYAX.CZ

Obrázek 16. Nejlevnější sport. (2021). NAFUKOVACÍ KAJAK GUMOTEX TWIST I [obrázek]. Nejlevnejsisport [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Nafukovací kajak GUMOTEX Twist I | NEJLEVNEJSISPORT.CZ

Obrázek 17. Water element. (2019). PYRANHA LOKI CONNECT RIVER [obrázek]. Vodacke-potreby [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Kajak Pyranha Loki Connect River | Vodácké potřeby - Water Element (vodacke-centrum.cz)

Obrázek 18. HG Sport Vodácký obchod. (2021). KAJAK LETTMANN GRANATE L CREEK [obrázek]. Vodacky-obchod [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Kajak Lettmann Granate L Creek - Vodácký obchod HG Sport (vodacky-obchod.cz)

Obrázek 19. Nejlevnější sport. (2021). NAFUKOVACÍ KAJAK GUMOTEX K1 N [obrázek]. Nejlevnejsisport [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Nafukovací kajak GUMOTEX K1 N | NEJLEVNEJSISPORT.CZ

Obrázek 20. Vodácký obchod. (2021). PÁDLO TNP 608.0 JAGO LIGHT [obrázek]. Vodacky-obchod [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Pádlo TNP 608.0 Jago Light - Vodácký obchod HG Sport (vodacky-obchod.cz)

Obrázek 21. HG Sport Vodácký obchod. (2021). Raft Colorado 360 - 4 osoby [obrázek]. Pujcovna-lodi [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Raft Colorado 360 - 4 osoby - Půjčovna lodí Berounka H2O Sport Sikyta (pujcovna-lodi.net)

Obrázek 22. E čluny. (2012). RAFT PULSAR 420 N [obrázek]. E-cluny [cit. 2021-04-15]. Dostupné z RAFT PULSAR 420 N - E-čluny.cz - vodácký e-shop (e-cluny.cz)

Obrázek 23. Agama. (2021). Suchý oblek Agama [obrázek]. Agama-diving [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Suchý oblek Agama EXTRA/LIGHT - VÝPRODEJ | Potápěčské potřeby, potápěčské vybavení, vodácké potřeby, vybavení (agama-diving.cz)

Obrázek 24. Light in the box. (2021). ZCCO Pánské Dlouhý neopren [obrázek]. Lightinthebox [cit. 2021-04-15]. Dostupné z ZCCO Pánské Dlouhý neopren 3mm Nylon SCR Neoprén Potápěčské obleky Zahřívací Rychleschnoucí Anatomický design Dlouhý rukáv Zip vzadu - Plavání Potápění Vodní sporty Jaro Léto Podzim / Elastické 6839211 2021 – Kč1 449 (lightinthebox.com)

Obrázek 25. Agama. (2021). Neoprenové ponožky Agama BEACH [obrázek]. Agama-diving [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Neoprenové ponožky Agama BEACH 1,5 mm | Potápěčské potřeby, potápěčské vybavení, vodácké potřeby, vybavení (agama-diving.cz)

Obrázek 26. Light in the box. (2021). SLINX Potápění Rukavice [obrázek]. Lightinthebox [cit. 2021-04-15]. Dostupné z SLINX Potápění Rukavice 3mm Neopren Celý prst Prodyšné

Zahřívací Nositelný Potápění Surfing Šnorchlování 8313147 2021 – Kč254
(lightinthebox.com)

Obrázek 27. Mall. (2021). Palm Vector [obrázek]. Mall [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Palm Vector | MALL.CZ

Obrázek 28. Hiko Sport, s. r. o. (2021). WW Vodácká helma [obrázek]. Hiko [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Vodácká helma WW (hiko.cz)

Obrázek 29. Hiko Sport, s. r. o. (2021). X –TREME PRO plovací vesta [obrázek]. Hiko [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Plovací vesta X-TREME PRO (hiko.cz)

Obrázek 30. Nejlevnější sport. (2021). Nůž agama rescue [obrázek]. Nejlevnejsisport [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Nůž AGAMA Rescue | NEJLEVNEJSISPORT.CZ

Obrázek 31. Kylie sport studio. (2021). K-Gear házecí pytlík [obrázek]. Kylie-sport [cit. 2021-04-15]. Dostupné z K-Gear házecí pytlík | Kylie Sport Studio (kylie-sport.cz)

Obrázek 32. Kajakář shop. (2021). Vodácká píšťalka Hiko [obrázek]. Kajakarshop [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Vodácká píšťalka Hiko - KajakarSHOP.cz

Obrázek 33. Pro výškaře. (2021). Climbing Technology Kayak vodácká karabiny [obrázek]. Provyskare [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Climbing Technology Kayak vodácká karabiny | ProVyskare.cz

Obrázek 34. Lanex shop. (2021). Nekonečná zvedací smyčka [obrázek]. Lanexeshop [cit. 2021-04-15]. Dostupné z nekonečná zvedací smyčka (lanexeshop.cz)

Obrázek 35. Zelená zebra. (2021). Cestovní lékárnička PINGUIN First Aid Kit [obrázek]. Zelenazebra [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Cestovní lékárnička PINGUIN First Aid Kit (L) na ZelenáZebra.cz (zelenazebra.cz)

Obrázek 36. Work safety. (2021). Tendon lano Ambition 10.0 [obrázek]. Worksafety [cit. 2021-04-15]. Dostupné z Tendon lano Ambition 10.0 | www.worksafety.cz

10.4 Anketní grafy

Obrázek 37. Pohlaví respondentů

Obrázek 38. Věkové kategorie respondentů

Obrázek 39. Časové údaje o provozování vodní turistiky

Obrázek 40. S kým jezdíte na vodu

Obrázek 41. Znalost vodních toků

Obrázek 42. Obtížnost řek

Obrázek 43. Vybavení respondentů

Obrázek 44. Nápoje na vodě

Obrázek 45. Koho budete volat

Obrázek 46. První pomoc

10.5 Tabulky

Tabulka 1: Ptáček, P. (2006). Hodnocení stupňů obtížnosti vodních toků [tabulka]. [cit 2021-04-15].

10.6 Přílohy

Příloha 1:

Vzor anketního výzkumu s názvem: Vodní turistika

1) Jakého jste pohlaví?

- Muž
- Žena

2) Jaký je váš věk?

- 0 – 18 let
- 18 – 30 let
- 31 – 45 let
- 46 – 60 let
- 61 a více

3) Jak dlouho se věnujete vodní turistice?

- Nevěnuji
- 0 – 2 roky
- 2 – 4 roky
- 4 – 6 roků

- 6 – 8 roků
- 8 roků a více

4) S kým jezdíte no vodu?

- Nejezdím na vodu
- Sám
- Ve dvou
- S rodinou
- S cestovní agenturou
- S přáteli

5) Jak znáte vodní toky, které splouváte?

- Velmi dobře
- Dobře
- Průměrně
- Moc ne
- Rád zkouším nové věci

6) Jaké typy řek vyhledáváte?

- ZW
- WWI - WWII
- WWII - WWIII
- WWIV a více

7) Co s sebou nejčastěji vozíte na vodu?

- Houba na vybírání vody
- Lékárnička
- Vodotěsný vak
- Náhradní pádlo
- Opravná samolepící páska
- Náhradní oblečení
- Plovací vesta
- Přilba
- Házečka
- Doklady
- Píšťalku

- Pevná obuv

8) Jaké nápoje konzumujete během plavby?

- Jen nealko
- Dám si u stánku pivo
- Vozím si pivo/víno s sebou
- Dám si na zahřátí něco tvrdšího
- Nepiji vůbec

9) Koho budete volat, když se někdo bude topit (šlajsny, jez, přeje)?

- Vodní záchrannou službu
- Zdravotní záchrannou službu
- Hasiče
- Policii
- Tísňovou linku
- Přátelům, majitele půjčovny, majitele agentury

10) Jak budete na vodě provádět kardiopulmonální resuscitaci (KPR)?

- 30x stlačení srdce, 2x umělé dechy
- 15x stlačení srdce, 2x umělé dechy
- Stlačuji srdce bez dýchání
- Nevím, neumím KPR